

NAJvyšší KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: Z-003291/2021/1100/NAA

Číslopoverenia:1783/01

Zo dňa:07.12.2020

Počet výtlačkov: 2

Výtlačok číslo: 2

Počet strán: 45

Počet príloh: 0

PROTOKOL o výsledku kontroly

Opodstatnenosť výstavby skladov minerálneho oleja
č. KA-012/2020/1100

Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky

xxxxx, máj 2021

Obsah

Zoznam použitých skratiek.....	3
Zhrnutie:.....	4
1. Charakteristika kontrolovaného subjektu.....	6
2. Úvod do problematiky zabezpečenia, zaistenia a prepadnutia tovaru alebo veci.....	7
2.1 Výber vzorky.....	8
2.2 Právne predpisy.....	10
2.3 Investičná akcia - Výstavba skladu zabezpečeného tovaru Trstená.....	10
3. <u>Rozhodovací proces v oblasti zabezpečenia, zaistenia a prepadnutia minerálneho oleja vrátane jeho</u> likvidácie a vyčíslenia prevádzkových nákladov súvisiacich s jeho uskladnením.....	15
3.1. Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky.....	15
3.2. <u>Organizačné útvary finančnej správy zaoberajúce sa rozhodovacím procesom zabezpečenia,</u> zaistenia, zhabania, prepadnutia a likvidácie minerálneho oleja.....	17
3.3. Colný úrad Bratislava.....	19
3.4. Colný úrad Michalovce.....	24
3.5. Colný úrad xxxxx.....	27
3.6. Colný úrad Prešov.....	30
3.7. Colný úrad Žilina.....	34
3.8. Kriminálny úrad finančnej správy.....	39
3.9. Sumár za finančnú správu SR.....	40

Zoznam použitých skratiek

Skrátený názov	Úplné znenie
BOZPa PO	Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci a požiarna ochrana
Colný zákon	zákon č. 199/2004 Z. z. colný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
CRZ	centrálny register zmlúv
CÚ	colný úrad
CÚ BA	Colný úrad Bratislava
CÚ KE	Colný úrad Košice
CÚ MI	Colný úrad Michalovce
CÚ NR	Colný úrad xxxxx
CÚ PO	Colný úrad Prešov
CÚ ZA	Colný úrad Žilina
Daňový poriadok	zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok)
DPH	daň z pridanej hodnoty
FR SR	Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky
FS	finančná správa
HaZZ SR	Hasičský a záchranný zbor Slovenskej republiky
KD	kontrolný deň
KÚ FS	Kriminálny úrad finančnej správy
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MO	minerálny olej
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
OP CÚ	organizačný poriadok colných úradov
OP FR SR	Organizačný poriadok Finančného riaditeľstva SR
OP KÚ FS	organizačný poriadok Kriminálneho úradu finančnej správy
SE FR SR	Sekcia ekonomiky Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky
SR	Slovenská republika
zákon o NKÚ SR	zákon č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov
zákon o správe majetku štátu	zákon č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov
zákon o účtovníctve	zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov
zákon o spotrebnej dani z minerálneho oleja	zákon č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov
zákon o presadzovaní práv duševného vlastníctva	zákon č. 486/2013 Z. z. o presadzovaní práv duševného vlastníctva colnými orgánmi v znení neskorších predpisov
zákon o slobode informácií	zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov

Zhrnutie:

Kontrolná skupina NKÚ SR vykonala kontrolu v oblasti opodstatnenosti výstavby skladov minerálneho oleja, ktorej účelom bolo posúdiť hospodárnosť a opodstatnenosť výstavby ďalších centrálnych skladov na minerálny olej v podmienkach finančnej správy.

Cieľom kontroly bolo na reprezentatívnej vzorke colných úradov posúdiť hospodárnosť výstavby ďalších centrálnych skladov na minerálny olej v podmienkach finančnej správy, a to z pohľadu skladovacej kapacity, doby uskladňovania tovaru, dostupnosti v rámci SR, investičných a prevádzkových nákladov, resp. zváženie možného outsourcingu alebo modernizácie už existujúcich centrálnych skladov colných úradov v súlade s BOZP a PO.

Výber vzorky predstavuje 60 % zo všetkých organizačných útvarov FR SR, ktoré uskladňovali minerálny olej vo svojich priestoroch, resp. outsourcingom v rokoch 2017 až 2019.

Finančná správa Slovenskej republiky **uskladňovala** v kontrolovanom období rokov 2017 až 2019 **v celkovom množstve 1.067.061,98 litrov minerálneho oleja**, z toho v centrálnych skladoch colných úradov bolo uskladnených **409.518,32 litrov** a prostredníctvom outsourcingu bolo uskladnených **757.543,66 litrov**. V percentuálnom vyjadrení **viac než 35 %** z celkového uskladneného množstva minerálneho oleja bolo uskladnených vo vlastných priestoroch finančnej správy a **zvyšných 65 %** z celkového množstva minerálneho oleja uskladnila prostredníctvom outsourcingu. Avšak z uskladneného množstva minerálneho oleja bolo v danom období zlikvidovaných len 39 130,51 litrov, čo predstavuje necelé 4 % z celkového množstva.

Za uskladnenie **757.543,66 litrov minerálneho oleja** prostredníctvom outsourcingu boli vynaložené finančné prostriedky z rozpočtu Finančného riaditeľstva SR **v celkovej výške takmer 265 tisíc €**.

Kontrola zistila, že **viac než rok** bol uskladnený minerálny olej outsourcingom v spoločnosti SLOVNAFT, a. s. Bratislava bez zmluvného vzťahu.

Vo finančnej správe SR bol v roku 2018 vybudovaný moderný centrálny sklad na minerálny olej, a to v Trstenej. Celkové investičné náklady súvisiace s jeho výstavbou v zmysle Zmluvy o diele č. 2014/51865 zo dňa 13.05.2015 **predstavovali sumu 2.577.056,05 €**. Finančné prostriedky, ktoré investovala finančná správa na výstavbu centrálného skladu v Trstenej boli vynaložené hospodárne, avšak z hľadiska dostupnosti nie je centrálny sklad vhodne umiestnený pre všetky colné úrady (veľká vzdialenosť, vysoké náklady na prepravu minerálneho oleja, atď.). Pri zámere výstavby skladu minerálneho oleja v Trstenej nebola vypracovaná analýza resp. štúdia, ktorá by skutočne vyhodnotila vhodnosť výstavby skladu práve v lokalite Trstená z pohľadu vzdialenosti, dostupnosti a iných ukazovateľov súvisiacich s čo najlepším umiestnením tohto skladu.

Priemerná výška nákladov týkajúca sa uskladnenia minerálneho oleja prostredníctvom outsourcingu za kontrolované obdobie činila 441 eur na 1.000 litrov/rok a priemerná výška prevádzkových nákladov centrálnych skladov colných úradov činila 45 eur na 1.000 litrov/rok.

Porovnaním prevádzkových nákladov ako aj výšky finančných prostriedkov vynaložených na outsourcing nie je opodstatnená výstavba ďalších centrálnych skladov v podmienkach finančnej správy z dôvodu ich využiteľnosti ako aj návratnosti vo finančnom aspekte. Na to, aby finančná správa SR **objektívne zhodnotila najlepší resp. najhospodárnejší spôsob uskladňovania minerálneho oleja z pohľadu vynaloženia finančných prostriedkov z rozpočtu FR SR** či už prostredníctvom outsourcingu alebo modernizáciou už existujúcich centrálnych skladov colných úradov, je potrebné vypracovať analýzu ekonomickej výhodnosti, ktorou však v súčasnosti nedisponuje. Bez tejto analýzy kontrolovaný subjekt nevie objektívne posúdiť, ktorá možnosť by bola najhospodárnejšia v podmienkach FS SR.

Kontrola **odhalila** v celom rozsahu reprezentatívnej vzorky **neflexibilné konanie colných úradov vo veci likvidácie** minerálneho oleja čo má za následok neefektívne využívanie skladovacej kapacity centrálnych skladov colných úradov z dôvodu príliš dlhého časového úseku plynúceho od právoplatného prepadnutia minerálneho oleja až po skutočnú likvidáciu.

Napriek tomu, že **sú dodržané zákonné lehoty** na vydávanie príslušných rozhodnutí, **je možné zefektívniť** rozhodovací proces. Jedná sa predovšetkým o včasné zasielanie žiadosti o likvidáciu tovaru na príslušný organizačný útvar ako aj kontinuálne úkony iných útvarov, aby proces likvidácie nebol zdĺhavý.

Tiež poukazuje vo viacerých prípadoch na neuplatňovanie zákona o správe majetku štátu v podmienkach finančnej správy ako aj absentujúcu metodiku najmä v oblasti skladovania, likvidácie a nakladania s prepadnutým minerálnym olejom čo spôsobilo rozdielne uplatňovanie postupov colných úradov v danej oblasti.

Pri kontrole boli použité aj ďalšie metódy a techniky kontrol ako sú štúdium všeobecne záväzných právnych predpisov, interných predpisov, preskúmanie predloženej dokumentácie a dokladov, analýza, prepočty, rozhovor a iné. Kontrolná skupina NKÚ SR po získaní kontrolných poznatkov a zhromaždení dôkazov vyhodnotila získané dôkazy v súlade a so zreteľom na stanovený cieľ kontroly.

Za kontrolované obdobie boli **na reprezentatívnej vzorke zistené nasledovné skutočnosti**:

- **neopodstatnenosť výstavby ďalších centrálnych skladov** na minerálny olej;
- **potreba** vypracovania analýzy ekonomickej výhodnosti, ktorá by zhodnotila najlepší resp. najhospodárnejší spôsob uskladňovania minerálneho oleja z pohľadu vynaloženia finančných prostriedkov z rozpočtu FR SR či už prostredníctvom outsourcingu alebo modernizáciou už existujúcich centrálnych skladov colných úradov;
- **neflexibilné konanie** colných úradov v oblasti likvidácie minerálneho oleja;
- **neefektívne využívanie skladovacej kapacity** centrálnych skladov colných úradov;
- **nedostatočne nastavené vnútorné procesy** v oblasti skladovania a likvidácie minerálneho oleja, nie sú definované termíny na likvidáciu, absentujúca metodická činnosť;
- pri **dvoch colných úradoch** bolo zistené porušenie zákona o správe majetku štátu;
- v jednom prípade nezverejnenie faktúry na webovom sídle Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky čo má za následok porušenie zákona o slobode informácií;
- viac než rok bol uskladnený minerálny olej outsourcingom bez zmluvného vzťahu;
- **nejednotnosť** postupov colných úradov pri nakladaní s prepadnutým minerálnym olejom;
- **potreba zvážiť** presun agendy v oblasti skladovania, likvidácie a nakladania s majetkom štátu z colných úradov na Sekciu ekonomiky FR SR.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. **1783/01** zo dňa 7.12.2020 vykonali:

Ing. Alena Naštická, MBA, vedúca kontrolnej skupiny

Ing. Jozef Holúbek, člen kontrolnej skupiny

kontrolu **Opodstatnenosť výstavby skladov minerálneho oleja**, ktorej účelom bolo posúdiť hospodárnosť a opodstatnenosť výstavby ďalších centrálnych skladov na minerálny olej v podmienkach finančnej správy, z ktorej vypracovali protokol o výsledku kontroly.

Kontrola bola vykonaná v čase od 08.12.2020 do 31.05.2021 v kontrolovanom subjekte

Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, IČO 42499500

za kontrolované obdobie: roky 2017 - 2019, v prípade vecných súvislostí aj predchádzajúce a nasledujúce obdobia

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií (ISSAI).

Predmetom kontroly bolo:

1. Preveriť dodržanie súladu s platnou národnou legislatívou v oblasti rozhodovacích procesoch týkajúcich sa zabezpečenia, zaistenia a prepadnutia minerálneho oleja.
2. Zistiť skladovaciu kapacitu a vyčíslieť prevádzkové náklady súvisiace s uskladnením minerálneho oleja.
3. Preveriť procesy súvisiace s likvidáciou minerálneho oleja ako aj finančné aspekty likvidácie.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Charakteristika kontrolovaného subjektu

Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky bolo zriadené k 01.01.2012 zákonom č 333/2011 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva v znení neskorších predpisov ako rozpočtová organizácia so sídlom v Banskej Bystrici, ktorá je napojená na štátny rozpočet prostredníctvom rozpočtovej kapitoly Ministerstva financií Slovenskej republiky. Uvedený zákon bol účinný do 30.06.2019. Od 01.07.2019 bol tento zákon nahradený novým zákonom, a to zákonom č. 35/2019 Z. z. o finančnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Hlavným poslaním FR SR je efektívnym výberom a správou daní a cla naplňať príjmovú časť štátneho rozpočtu a chrániť ekonomické záujmy štátu.

Správu spotrebných daní vykonáva správca dane, ktorým je colný úrad. Okrem iného colný úrad plní aj tieto úlohy:

- rozhoduje o zaistení tovaru alebo veci a o zhabaní tovaru alebo veci podľa osobitného predpisu a o zabezpečení a prepadnutí veci podľa osobitného predpisu.

Kontrolovaným subjektom v rámci kontroly opodstatnenosti výstavby skladov minerálneho oleja bolo FR SR vrátane piatich colných úradov a to v Bratislave, Michalovciach, Nitre, Prešove a Žiline ako aj Kriminálneho úradu finančnej správy, ktoré riadi a kontroluje prostredníctvom svojich organizačných útvarov v rozsahu ich príslušností ustanovených v Organizačnom poriadku FR SR.

Kontrolou boli dotknuté nižšie uvedené organizačné útvary FR SR:

- Sekcia ekonomiky (zmluvy o uskladnení, faktúra za prenájom priestorov resp. poskytnutí služby, investičná akcia týkajúca sa Výstavby skladu zabezpečeného tovaru v Trstenej);
- Kriminálny úrad finančnej správy;
- Colné úrady - pobočka colného úradu (kombinovaná, daňová, colná);

- Colné úrady - oddelenie spotrebných daní
- Colné úrady - Stanica colného úradu
- Colné úrady - oddelenie hospodárske (od 01.01.2017 do 31.07.2017)
- Colné úrady - oddelenie organizačné (od 01.08.2017 do 31.12.2019)
- Kriminálny úrad finančnej správy - pobočky
- Kriminálny úrad finančnej správy - oddelenie operatívny (od 01.04.2015 do 31.01.2018)
- Kriminálny úrad finančnej správy - oddelenie vyšetrovania (od 01.02.2018 do 31.12.2019)

1. Úvod do problematiky zabezpečenia, zaistenia a prepadnutia tovaru alebo veci

FR SR v rámci výkonu colného dohľadu a daňového dozoru vedie okrem iného aj rozhodovací proces v oblasti zabezpečenia, zaistenia, zhabania a prepadnutia tovaru alebo veci.

V rámci výkonu colného dohľadu v zmysle § 64 Colného zákona, colný úrad môže **zaistiť vec** alebo tovar, ak sú nevyhnutne potrebné na preukázanie skutočností dôležitých na riadne vykonanie colného dohľadu. O tejto skutočnosti colný úrad vydá rozhodnutie o zaistení tovaru alebo veci.

Jednou z foriem sankcie za colný priestupok alebo colný delikt je aj vyslovenie **prepadnutia** tovaru alebo veci. Colný úrad môže rozhodnúť aj o **zhabaní tovaru** alebo vecí v colnom konaní, ak tovar alebo vec nie sú vo vlastníctve porušovateľa resp. ak porušovateľ nie je známy. Vlastníkom zhabaného tovaru alebo veci sa stáva štát.

V zmysle § 69 Colného zákona, ak osobitný predpis neustanovuje inak, colný úrad vykonáva správu majetku štátu pri tovare alebo veci, ktoré prepadli v prospech štátu, alebo ktoré boli zhabané v konaní o colnom priestupku alebo colnom delikte. Správa prepadnutého tovaru alebo veci sa riadi v zmysle ustanovení zákona o správe majetku štátu.

V prípade, ak vznikne pri tovare podozrenie z porušenia práv duševného vlastníctva, orgán štátnej správy v colníctve vydá v zmysle zákona o presadzovaní práv duševného vlastníctva, rozhodnutie **o zaistení tovaru**. Zároveň túto skutočnosť oznámi oprávnenej osobe, ktorá môže podať na súd návrh na začatie konania vo veci určenia, či ide o tovar, ktorým sa porušuje jej právo duševného vlastníctva. Súd vo svojom rozsudku rozhodne či sa jedná o tovar, ktorým sa porušuje právo duševného vlastníctva a zároveň rozhodne o zničení tohto tovaru. Zničeniu zaistenej veci vykoná colný úrad na základe právoplatného rozsudku príslušného súdu. Náklady na zničenie tovaru znáša držiteľ tovaru.

Zabezpečenie tovaru v rámci daňového dozoru sa vykoná v zmysle § 40 Daňového poriadku. Zamestnanec správca dane môže **zabezpečiť vec** nevyhnutne potrebnú na preukázanie skutočností pri správe daní. Toto opatrenie sa využije najmä vtedy, ak chýba riadne preukázanie spôsobu nadobudnutia veci, ich množstva, ceny, kvality alebo riadneho usporiadania finančných povinností v súvislosti s ich dovozom alebo nákupom. CÚ môže zabezpečiť tovar podnikateľovi, ktorý predáva tovar na území SR. Správca dane vydá rozhodnutie o zabezpečení tovaru. Správca dane ako aj daňový subjekt je povinný zabezpečenú vec riadne opatrovať. Veci, ktoré nie je možné na mieste spoľahlivo zabezpečiť, správca dane na náklady ich vlastníka alebo držiteľa nechá previezť na miesto vhodné na tento účel, alebo ho môže uskladniť v priestoroch vlastníka resp. držiteľa.

Ak daňový subjekt v zákonnej lehote neodstráni pochybnosti, ktoré viedli k zabezpečeniu veci, správca dane vydá v zmysle § 42 Daňového poriadku, rozhodnutie **o prepadnutí** veci, ktorým tovar prepadá v prospech štátu. Následne sa pri prepadnutom tovare v prospech štátu uplatňujú zákonné ustanovenia vyplývajúce zo zákona o správe majetku štátu.

CÚ **skladujú** zabezpečený, zaistený, zhabaný alebo prepadnutý minerálny olej **bud' vo svojich priestoroch**, ktoré častokrát nespĺňajú protipožiarne a bezpečnostné podmienky, alebo u externých spoločností prostredníctvom outsourcingu.

Outsourcing je využívanie externých zdrojov za účelom poskytnutia služby spravidla za úhradu.

Na účelom správneho vyhodnotenia uskladneného množstva minerálneho oleja v iných priestoroch než v podmienkach finančnej správy, sa bude v rámci kontroly za outsourcing považovať aj bezodplatné uskladnenie minerálneho oleja v priestoroch daňového subjektu, ktorému bol minerálny olej zabezpečený v zmysle daňových predpisov.

2.1 Výber vzorky

Z aplikačného vybavenia „Skladová evidencia“ prevádzkovaného FR SR boli vyžiadané zostavy uskladneného minerálneho oleja za roky 2017 až 2019. Zároveň bol tiež vyžiadaný zoznam externých spoločností, u ktorých FR SR uskladňovalo minerálny olej outsourcingom.

Z dôvodu správneho posúdenia opodstatnenosti výstavby ďalších centrálnych skladov CÚ, kontrolná skupina NKÚ SR vykonala výber vzorky rozdelením colných úradov do dvoch skupín.

Prvú skupinu (I.) tvorili tie CÚ, ktoré uskladňovali minerálny olej výlučne vo svojich priestoroch. Veľkosť vzorky bola definovaná objemom zaisteného, zabezpečeného, zhabaného minerálneho oleja, ktorý následne prepadol v prospech štátu. V praxi to znamená, že do reprezentatívnej vzorky neboli zahrnuté všetky colné úrady, minimálne však jeden CÚ.

Druhú skupinu (II.) tvorili tie CÚ resp. KÚ FS, ktoré uskladňovali minerálny olej nielen vo svojich priestoroch, ale aj u externých spoločností. V tomto prípade výber vzorky spočíval ako 100 % z celkového počtu CÚ.

Kontrolná skupina vybrala v rámci územia SR so zreteľom na metódu výberu vzorky (I. skupina -objem uskladneného minerálneho oleja, II. skupina - všetky CÚ, ktoré uskladňovali minerálny olej u externých spoločností) nižšie uvedenú reprezentatívnu vzorku colných úradov, a to:

- I. skupina = Colný úrad Žilina;
- II. skupina = Colný úrad Bratislava, Colný úrad Michalovce, Colný úrad Prešov, Colný úrad xxxxx a KÚ FS.

Rozdelenie CÚ do príslušných skupín malo za následok objektívne vyčíslieť a porovnať prevádzkové náklady finančnej správy na uskladnenie minerálneho oleja s výškou finančných prostriedkov uhradených na uskladnenie minerálneho oleja prostredníctvom outsourcingu v rámci jednotlivých regiónov Slovenska.

Prehľad úhrnného množstva minerálneho oleja uskladneného v priestoroch colného úradu a outsourcingom v členení podľa jednotlivých colných úradov v rokoch 2017 až 2019 dokumentuje tabuľka:

Tabuľka č. 1

Organizačný útvar FR SR	CU BA	CU MI	CU PO	CU NR	CU ZA	KU FS
úhrnné množstvo v litroch	49.405,84	421.040,00	37.442,00	35.984,00	397.980,82	225.209,32
z toho minerálny olej uskladnený v:						
priestoroch colného úradu - vlastný MO	4.290,00	40,00	527,50	5.680,00	275.329,82	0,00
priestoroch colného úradu - pre iných	0,00	1.000,00	0,00	0,00	122.651,00	0,00
priestoroch iného colného úradu	0,00	0,00	35.685,00*	0,00	0,00	87.966,00
outsourcing	45.115,84	420.000,00	36.914,50*	30.304,00	0,00	225.209,32

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z podkladov poskytnutých z FR SR

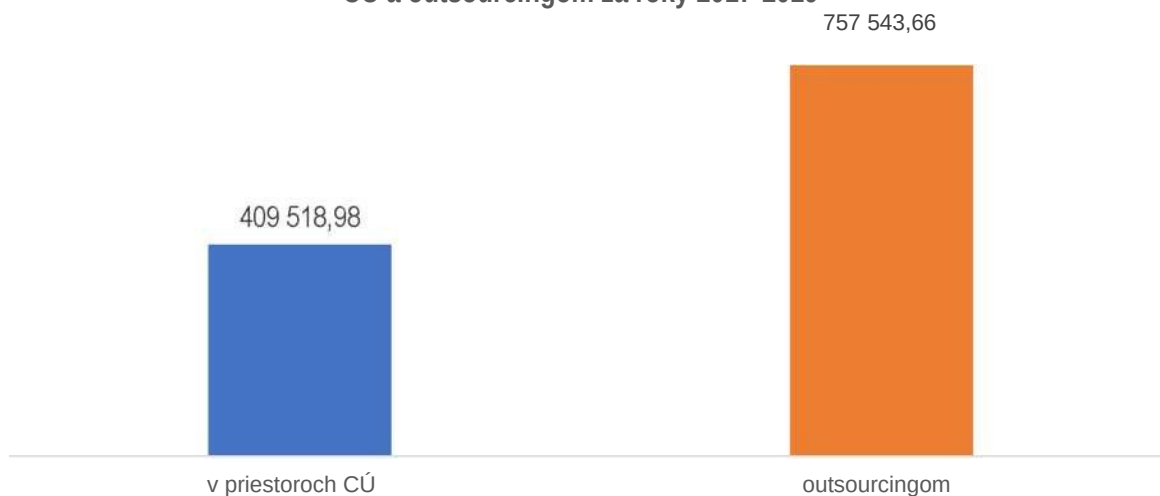
Pozn.: * - z outsourcingu bolo 35.685,00 litrov minerálneho oleja preskladnených do iného CÚ

- zvýraznené údaje nie sú z dôvodu duplicity započítané v konkrétnom stĺpci

Grafické znázornenie úhrnného množstva minerálneho oleja vyjadreného v litroch uskladneného v priestoroch CÚ ako aj u externého dodávateľa v rokoch 2017 až 2019 dokumentuje graf.

Graf č. 1

Úhrnné množstvo minerálneho oleja v litroch uskladneného v priestoroch
CÚ a outsourcingom za roky 2017-2019

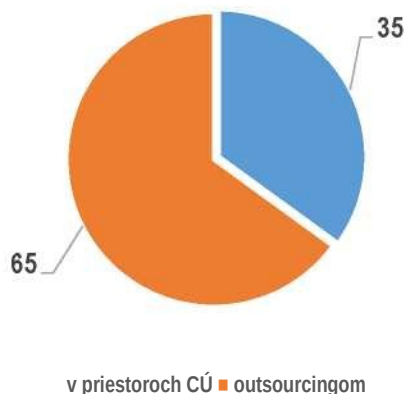

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z podkladov poskytnutých z FR SR

Percentuálny podiel z celkového množstva minerálneho oleja uskladneného v priestoroch CÚ a outsourcingom znázorňuje nižšie uvedený nasledovný graf.

Graf č. 2

Podiel z celkového množstva minerálneho oleja uskladneného v priestoroch CÚ a
outsourcingom v rokoch 2017 až 2019 v %

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z podkladov poskytnutých z FR SR

Zo všetkých CÚ iba dva colné úrady **vôbec neuskladňovali** minerálny olej vo svojich priestoroch ani prostredníctvom outsourcingu (Colný úrad Trenčín a Colný úrad Banská Bystrica). Tieto CÚ preto neboli zahrnuté do výberu vzorky.

Reprezentatívna vzorka I. skupiny predstavuje 33 % z celkového počtu CÚ patriacich do tejto skupiny. Reprezentatívna vzorka II. skupiny predstavuje 100 % zo všetkých CÚ patriacich do tejto skupiny.

Celková reprezentatívna vzorka **predstavuje 60 %** zo všetkých organizačných útvarov FR SR, ktoré uskladňovali minerálny olej vo svojich priestoroch, resp. outsourcingom.

2.1 Právne predpisy

Kontrolná skupina sa pri výkone kontroly riadila:

- národnou legislatívou;
- legislatívou Rady EÚ;
- internými riadiacimi aktmi vydanými v podmienkach FS týkajúcimi sa uskladnenia a likvidácie minerálneho oleja ako aj prevádzkovými poriadkami centrálnych skladov CÚ.

2.1 Investičná akcia - Výstavba skladu zabezpečeného tovaru Trstená

FS už v minulosti avizovala potrebu vybudovania centrálnych skladov, ktoré by spĺňali všetky nároky na skladovanie minerálneho oleja. Táto skutočnosť vyplynula aj z potreby skvalitňovania boja proti daňovým podvodom, keďže len u minerálneho oleja, ktorého podiel na celkovom príjme zo spotrebných daní každoročne činí cca 54 %, sú odhadované daňové úniky na úrovni 300 mil. € ročne.

V rámci OP FR SR sa investičnou výstavbou Centrálného skladu v Trstenej zaoberala SE, a to:

- v čase realizácie investičnej akcie to bol odbor investičnej výstavby, neskôr prišlo k jeho premenovaniu na Odbor správy nehnuteľného majetku, investícií a energetiky;
- Odbor centrálného obstarávania a nákupu

Na základe požiadaviek colných úradov z mája 2008 bola zadefinovaná úloha zabezpečiť skladovacie priestory pre skladovanie benzínu a iných kvapalín výbušného charakteru s nadväzujúcim technologickým zariadením umožňujúcim ich skladovanie a manipuláciu. Následne sa uskutočnilo niekoľko pracovných stretnutí vrátane obhliadky lokalít v Trstenej a v Komárne. Výstavba skladu sa zaradila do návrhu rozpočtu na roky 2009 - 2011.

V roku 2010 bola vypracovaná projektová dokumentácia pre územné rozhodnutie vrátane zabezpečenia územného rozhodnutia. Následne boli přípravné práce na tejto stavbe pozastavené z dôvodu nutnosti riešenia úseku štátnej hranice s Ukrajinou.

V roku 2012 bola predmetná stavba opätovne zaradená do návrhu rozpočtu na roky 2013 - 2015, bol vypracovaný stavebný zámer (na pokyn zástupcov MF SR vo veci predloženia stavby na schválenie vládou SR ako prioritná verejná práca).

V rokoch 2013 a 2014 bola vypracovaná projektová dokumentácia, vydané stavebné povolenie a udelený súhlas MF SR na začatie obstarávania stavebných prác stavby „Výstavba skladu zabezpečeného tovaru“. Projektovú dokumentáciu vypracovala firma Cb - projekt, consulting, s.r.o., Terézie Vansovej 1, 974 00 Banská Bystrica.

Dňa 05.05.2014 Oddelenie investičnej výstavby SE, FR SR vypracovalo „Požiadavku na verejné obstarávanie tovarov, stavebných prác a služieb“, v rámci ktorej sa riešila „Výstavba skladu zabezpečeného tovaru Trstená“. Predpokladaná hodnota zákazky činila 2.162.500,32 € s DPH. Táto hodnota vychádza zo spracovaného rozpočtu stavby, ktorý je súčasťou projektovej dokumentácie. Následne začal proces verejného obstarávania, v rámci ktorého bola stanovená lehota na predkladanie ponúk.

Dňa 13.05.2015 prišlo k podpísaniu „Zmluvy o dielo č. 2014/51865 medzi zmluvnými stranami, kde objednávatelom je FR SR zastúpené prezidentom FS a zhotoviteľom Saroute, s.r.o., Mládežnícka 326, 017 01 Považská Bystrica, zastúpeným konateľom spoločnosti. Zmluva bola **platná dňom 13.05.2015** a **účinnosť** nadobudla **dňom 19.05.2015**.

V tejto súvislosti bola zistená nezrovnalosť týkajúca sa číslovania zmluvy. Preverení predloženej zmluvy kontrolná skupina NKÚ SR postrehla jej číslovanie z roku 2014, avšak reálne k výberu úspešného uchádzača prišlo až dňa 01.04.2015. Preto vystala otázka, že prečo je platná zmluva z roku 2015 číslovaná z roku 2014.

Z dôvodu zistenia nezrovnalostí bol kontrolovaný subjekt dňa 04.02.2021 požiadaný o podanie vysvetlenia. Dňa 08.02.2021 FR SR uviedlo, že uvedené číslo zmluvy je zhodné s číslom spisu vedeným k tejto zákazke. Nakoľko k vyhláseniu verejného obstarávania k predmetnej zákazke prišlo v roku 2014, číslo zmluvy o dielo je 2014/51865.

V prípade číslovania zmluvy o dielo č. 2014/51865 podpísanej dňa 13.05.2015 kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že takto nastavené číslovanie zmluvných dokumentov je zmätočné a neprehľadné. FR SR musí pristúpiť k číslovaniu dokumentov tak, aby číslo zmluvy bolo totožné s rokom jej podpisania. Kontrolná skupina NKÚ SR **má za to, že na číslovanie zmluvy o dielo malo byť použité číslo spisu z roku 2015**.

Dňa 12.07.2016 bol **podpísaný Dodatok č. 1** Zmluvy o dielo č. 2014/51865, ktorým si objednávateľ FR SR objednáva u zhotoviteľa Saroute, s.r.o. Považská Bystrica úpravu spevnených plôch a montáž žalúzií s termínom prevedenia prác do 90 dní odo dňa účinnosti dodatku.

Dátum začatia prác podľa dodatku č. 1 bol stanovený na 20.07.2016, avšak skutočné začatie prác začalo až 04.08.2016. Z dôvodu nepriaznivých klimatických podmienok a dodatočnej požiadavky objednávateľa o opravu muriva, zhotoviteľ požiadal o predĺženie lehoty o 15 dní. Lehota výstavby sa predĺžila z pôvodných 90 dní na 105 dní, t. j. do 27.10.2016.

Dňa **27.10.2016** bola ukončená **prvá časť diela** - spevnené plochy. Druhá časť diela - žalúzie z dôvodu výluky výroby u subdodávateľa sa do dnešného dňa nezačala. Zhotoviteľ požiadal o dodatočnú lehotu na splnenie záväzku, s ktorým bol v omeškaní.

Dňa 02.11.2016 začalo preberacie konanie k dokončenej prvej časti diela - úprava spevnených plôch. Dňa bol vyhotovený Preberací protokol o odovzdaní a prevzatí verejnej práce č. zápisu 1/2016/TS. Účelom verejnej práce bolo odstránenie nevyhovujúceho stavu spevnených plôch do doby životnosti. Preberacie konanie bolo v daný deň aj ukončené.

Dňa 23.02.2017 začalo preberacie konanie k dokončenej **druhej časti diela** - žalúzie a bol vyhotovený Preberací protokol o odovzdaní a prevzatí verejnej práce č. zápisu 2/2017/TS. Účelom verejnej práce bolo odstránenie zatekania do čiastočne otvoreného skladu. Preberacie konanie bolo v daný deň aj ukončené.

Dátum začatia prác podľa dodatku č. 1 bol stanovený na 20.07.2016, avšak skutočné začatie prác začalo až 23.01.2017. Dátum ukončenia prác podľa dodatku č. 1 bol stanovený do 27.10.2016. Z dôvodu výluky výroby žalúzií u subdodávateľa a následného súhlasu FR SR s použitím iného riešenia, umožnilo FR SR zhotoviteľovi diela splnenie záväzku. Dátum skutočného ukončenia prác bol **21.02.2017. Zhotoviteľ bol 117 dní v omeškaní**.

Dňa 16.02.2017 bol **podpísaný Dodatok č. 2** Zmluvy o dielo č. 2014/51865, ktorým si objednávateľ FR SR objednáva u zhotoviteľa Saroute, s.r.o. Považská Bystrica dopĺňujúce stavebné práce k pôvodnému dielu (chybná projektová dokumentácia a potreba odstránenia nedostatkov za účelom skolaudovania stavby) s termínom prevedenia prác do 90 dní odo dňa účinnosti dodatku.

Dňa 23.02.2017 bol vyhotovený Zápis o odovzdaní a prevzatí staveniska, lehota výstavby bola stanovená do 23.05.2017. Uvedené skutočnosti boli zaznamenané aj v stavebnom denníku. Kontrolné dni boli stanovené na každú druhú a štvrtú stredu v mesiaci. Zápisy z KD boli neoddeliteľnou súčasťou stavebného denníka. **Dátum dokončenia prác bol stanovený do 23.05.2017.**

Dňa 25.05.2017 začalo preberacie konanie k celému dielu a zároveň bol vyhotovený Preberací protokol o odovzdaní a prevzatí verejnej práce č. zápisu 5/2017/TS. Účelom verejnej práce bolo vybudovanie skladu zabezpečeného tovaru vrátane všetkých dodatkov ku Zmluve o dielo. Preberacie konanie bolo v daný deň aj ukončené.

Výčíslenie konečnej ceny diela vrátane zmluvy o dielo a vydaných dodatkov dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 2

Právny dokument	Suma v€
zmluva o dielo zo dňa 13.05.2015	2.087.450,35
dodatok č. 1 zo dňa 12.07.2016	379.163,49
dodatok č. 2 zo dňa 16.02.2017	110.442,21
konečná cena diela s DPH	2.577.056,05

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Dňa 22.06.2017 podalo FR SR na príslušný stavebný úrad - Mesto Trstená **návrh na vydanie kolaudačného rozhodnutia stavby „Sklad zabezpečeného tovaru Trstená“**. Na uvedenú stavbu vydalo Mesto Trstená stavebné povolenie zo dňa 19.02.2014. Stavebný úrad nariadil na deň 26.07.2017 ústne pojednávanie spojené s miestnym zisťovaním, z ktorého bol spísaný protokol. Keďže stavebný úrad zistil, že nie je žiadna prekážka vydania kolaudačného rozhodnutia, **dňa 10.08.2017 vydal kolaudačné rozhodnutie Č.12369/1682/2017/9-T**, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 16.08.2017.

Sklad zabezpečeného tovaru má celkovú zastavanú plochu 1.156,455 m², z toho pôdorys skladu činí 1.079,680 m². V sklade je možné uskladniť predpokladané množstvo kvapalných horľavých látok:

- a) diesel 32,0 m³
- b) benzíny 20,0 m³
- c) minerálne oleje 39,6 m³
- d) lieh 153,0 m³
- e) alkohol 264,0 m³

Maximálny objem skladovanej nafty, benzínu, minerálnych olejov činí 91,60 m³. Maximálny objem skladovaných liehovín činí 417,00 m³.

Sumárny prehľad časového hľadiska realizácie výstavby skladu zabezpečeného tovaru vrátane vyčíslenia prekročenia lehoty dokumentuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka č. 3

Právny dokument	Dátum začatia prác		Dátum ukončenia prác		Počet dní realizácie		Prekročenie lehoty o
	podľa dokumentu	skutočne	podľa dokumentu	skutočne	podľa dokumentu	skutočne	
zmluva o dielo	27.05.2016	10.06.2016	31.01.2016	27.01.2016	250	246	
dodatok č. 1 z 12.07.2016 plochy	20.07.2016	04.08.2016	12.10.2016	27.10.2016	90 + 15	105	
dodatok č. 1 z 12.07.2016 žalúzie	20.07.2016	23.01.2017	27.10.2016	21.02.2017	90	207	117
dodatok č. 2 z 16.02.2017	23.02.2017	23.02.2017	23.05.2017	23.05.2017	90	90	

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že zhotoviteľ bol viackrát v omeškaní. V prvom prípade sa jednalo o meškanie v rozsahu 15 dní pri spevňovaní plôch, ktoré bolo spôsobené nepriaznivými klimatickými podmienkami. Podľa dodatku č. 1 je max 15 dní v omeškaní v súlade s dodatkom. Objednávateľ súhlasil s predĺžením lehoty z 90 dní na 105 dní, t. j. do 27.10.2016.

V druhom prípade sa jednalo o omeškanie v rozsahu 117 dní, ktoré bolo spôsobené nedodaním žalúzií od dodávateľa výrobu. Na základe súhlasu objednávateľa diela sa pristúpilo k inému riešeniu resp. inému druhu žalúzií, než boli uvedené v projektovej dokumentácii.

Z dôvodu správneho posúdenia dôvodu neuplatnenia si škody za omeškanie kontrolná skupina NKÚ SR zaslala dňa 17.03.2021 pod číslom Z-0001711/2021/1100/NAA na FR SR „Vyžiadanie podľa § 17 zákona o NKÚ SR“, v ktorom žiadala podať vysvetlenie ku kontrolnému zisteniu:

- Prečo si FR SR ako objednávateľ stavby **neuplatnil** od zhotoviteľa na základe uzatvoreného Dodatku č. 1 k zmluve o dielo č. 2014/51865 **škodu za omeškanie** v súvislosti s investičnou akciou „Výstavba skladu zabezpečeného tovaru v Trstenej“. Jedná sa o montáž žalúzií. Dátum začatia prác podľa dodatku č. 1 bol

stanovený na deň 20.07.2016, avšak skutočné začatie prác začalo až dňa 23.01.2017. Dátum ukončenia prác podľa dodatku č. 1 bol stanovený do 27.10.2016. Z dôvodu výluky výroby žalúzií u subdodávateľa a následného súhlasu FR SR s použitím iného riešenia, umožnilo FR SR zhotoviteľovi diela splnenie záväzku. Dátum skutočného ukončenia prác bol až dňa **21.02.2017**, čo bolo **117 dní v omeškaní**.

Dňa 24.03.2021 bolo doručené vysvetlenie, v ktorom kontrolovaný subjekt uvádza, že:

- Zmluvné strany si dohodli zmluvnú pokutu v prípade omeškania s odovzdaním diela ako **možnosť**, ktorú FR SR ako objednávatel' **môže avšak nemusí využiť ako sankciu za oneskorenú dodávku diela**. Zmluvná pokuta nebola dohodnutá ako povinnosť túto sankciu účtovať od prvého dňa omeškania.
- Z predložených dokladov je zrejmé omeškanie riadnej dodávky objednaného diela. Súčasne je zrejmé, že ešte v čase odovzdania dodávky sklad Trstená nebol právoplatne skolaudovaný a stavba ešte nebola ani určená na užívanie. To znamená, že dohodnutá dodávka ešte ani v čase oneskoreného dodania nevedela splniť účel, pre ktorý bola zo strany FR SR objednaná. Z uvedeného je zrejmé, že **oneskorenou dodávkou FR SR nevznikla žiadna škoda materiálna a ani škoda vo finančnom vyjadrení**.
- Práve z dôvodu, že nie každé nesplnenie zmluvného záväzku môže reálne znamenať aj spôsobenie škody, býva inštitút zmluvnej pokuty v zmluve štandardne dohodnutý ako možnosť. Po reálnom posúdení dopadov oneskorenej dodávky na majetok či iné záväzky FR SR, bolo zistené, že k žiadnej materiálnej a ani finančnej škode nedošlo. Za uvedeného faktického a právneho stavu, sa FR SR rozhodlo možnosť uplatnenia zmluvnej pokuty podľa čl. XII ods. 3 Zmluvy o dielo č. 2014/51865, **nevyužiť**.
- **Zmluvná pokuta** je vyslovene zmluvný inštitút, a teda nárok na jej uplatnenie vychádza zo zmluvy a nie je zo zákona. Účelom zmluvnej pokuty ako korektnej zmluvnej dohody, nie je penalizovať zmluvného partnera, ale už v čase podpisu zmluvy zabezpečiť, aby prípadné straty v budúcnosti boli kompenzované nárokom štátu na zaplatenie zmluvnej pokuty a boli tak minimalizované finančné riziká.
- FR SR pri uzatváraní zmluvy o dielo prípadné straty z omeškania diela priamo v zmluve súčasne zabezpečilo nárokom štátu na uplatnenie zmluvnej pokuty, čím vo vyššej miere zabezpečilo právnu istotu FR SR v postavení objednávatel'a.

Z dôvodu správneho posúdenia najhospodárnejšieho spôsobu uskladňovania minerálneho oleja kontrolná skupina NKÚ SR zaslala dňa 26.04.2021 pod číslom Z-0002593/2021/1100/NAA na FR SR „Vyžiadanie podľa § 17 zákona o NKÚ SR“, v ktorom žiadala podať vysvetlenie ku kontrolnému zisteniu:

- a) **Uvedte** či FR Slovenskej republiky disponuje analýzou, štúdiou alebo iným dokumentom, ktorý by zhodnotil najlepší resp. najhospodárnejší spôsob uskladňovania minerálneho oleja z pohľadu vynaloženia finančných prostriedkov z rozpočtu FR SR či už prostredníctvom outsourcingu alebo modernizáciou už existujúcich centrálnych skladov CÚ. Ak áno, žiadame o jeho predloženie. Ak nie, žiadame o vyjadrenie, na základe akých analýz pristúpilo FR SR k využívaniu outsourcingu.
- b) **Uvedte** či FR Slovenskej republiky disponuje analýzou, štúdiou alebo iným dokumentom, ktorý by vyhodnotil z hľadiska vzdialenosti, dostupnosti a iných ukazovateľov vhodnosť výstavby skladu minerálneho oleja práve v lokalite Trstená.

Dňa 03.05.2021 bola doručená „odpoveď zo SE FR SR“ prostredníctvom mailu, v ktorej sa uvádza k nasledovným bodom:

- a) FR SR disponuje iba **konceptiou** uskladňovania tovaru, ktorý podlieha osobitnému režimu uskladňovania z roku 2008 (v prílohe). **Nemáme vedomosť, či jej vypracovaniu predchádzali nejaké analýzy alebo štúdie**.
- b) Rovnako FR SR **nedisponuje písomným dokumentom**, ktorý by vyhodnotil z hľadiska vzdialenosti, dostupnosti a iných ukazovateľov **vhodnosť výstavby skladu** minerálneho oleja práve v lokalite Trstená.

Kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že FR SR **nedisponuje analýzou resp. štúdiou ekonomickej výhodnosti**, ktorá by zhodnotila najlepší resp. najhospodárnejší spôsob uskladňovania minerálneho oleja z pohľadu vynaloženia finančných prostriedkov z rozpočtu FR SR či už prostredníctvom outsourcingu alebo modernizáciou už existujúcich centrálnych skladov CÚ. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že bez vypracovania takejto analýzy resp. štúdie, FR SR nevie objektívne posúdiť, ktorá možnosť by bola najhospodárnejšia v podmienkach FS.

Finančné prostriedky, ktoré investovala FS na výstavbu centrálneho skladu v Trstenej boli vynaložené hospodárne, avšak z hľadiska dostupnosti nie je centrálny sklad vhodne umiestnený pre všetky CÚ (veľká vzdialenosť, vysoké náklady na prepravu minerálneho oleja, atď.).

Taktiež FR SR pri zámere výstavby skladu minerálneho oleja v Trstenej nevypracovalo žiadnu analýzu, resp. štúdiu, ktorá by skutočne vyhodnotila vhodnosť výstavby skladu práve v lokalite Trstená z pohľadu vzdialenosti, dostupnosti a iných ukazovateľov súvisiacich čo najlepším umiestnením tohto skladu.

Kontrolné zistenia a záver k bodu č. 2

Kontrolné zistenie 1:

Zmätočne a neprehľadne nastavené číslovanie zmluvy o dielo - zmluva uzatvorená v roku 2015 obsahuje číslovanie z roku 2014 (formálna chyba).

Kontrolné zistenie 2:

Absencia analýzy resp. štúdie ekonomickej výhodnosti, ktorá by zhodnotila najlepší resp. najhospodárnejší spôsob uskladňovania minerálneho oleja z pohľadu vynaloženia finančných prostriedkov z rozpočtu FR SR či už prostredníctvom outsourcingu alebo modernizáciou už existujúcich centrálnych skladov CÚ.

Kontrolné zistenie 3:

Absencia analýzy, resp. štúdie, ktorá by skutočne vyhodnotila vhodnosť výstavby skladu práve v lokalite Trstená z pohľadu vzdialenosti, dostupnosti a iných ukazovateľov súvisiacich čo najlepším umiestnením tohto skladu. Chýbajúca analýza spôsobila, že centrálny sklad v Trstenej nie je vhodne umiestnený pre všetky CÚ (veľká vzdialenosť, vysoké náklady na prepravu minerálneho oleja, atď.).

Záver k bodu 2:

CÚ **skladujú** zabezpečený, zaistený, zhabaný alebo prepadnutý minerálny olej **bud' vo svojich priestoroch**, ktoré často nespĺňajú podmienky podľa vyhlášky MV SR č. 96/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú základy protipožiarnej bezpečnosti pri manipulácii a skladovaní horľavých kvapalín, ťažkých vykurovacích olejov a rastlinných a živočíšnych tukov a olejov, alebo **platia nemalé čiastky za prenájom** skladových priestorov súkromným spoločnostiam.

Vo FS bol vybudovaný len jeden moderný centrálny sklad na minerálny olej, a to v Trstenej. Celkové investičné náklady súvisiace s jeho výstavbou v zmysle Zmluvy o dielo č. 2014/51865 zo dňa 13.05.2015 **predstavovali sumu 2.577.056,05 €**. Centrálny sklad bol skolaudovaný v roku 2018.

V rámci činností patriacich do pôsobnosti FS bolo v kontrolovanom období uskladnených **1.167.061,98 litrov minerálneho oleja** či už v priestoroch jednotlivých CÚ alebo prostredníctvom outsourcingom. V percentuálnom vyčíslení FS uskladňovala vo **svojich priestoroch 35 %** z celkového uskladneného množstva minerálneho oleja, zvyšných **65 %** uskladňovala **prostredníctvom outsourcingu**.

V rámci kontroly bolo zistené zmätočné a neprehľadné nastavenie číslovanie zmluvy o dielo. FR SR musí pristúpiť k číslovaniu dokumentov tak, aby číslo zmluvy bolo totožné s rokom jej podpísania. Ak má FR SR zaužívané na číslovanie zmlúv používať príslušné číslo spisu, je potrebné uviesť číslo konkrétne číslo spisu v danom roku.

Kontrola poukázala aj na chýbajúcu analýzu resp. štúdiu ekonomickej výhodnosti, ktorá by zhodnotila najlepší resp. najhospodárnejší spôsob uskladňovania minerálneho oleja z pohľadu vynaloženia finančných prostriedkov z rozpočtu FR SR či už prostredníctvom outsourcingu alebo modernizáciou už existujúcich centrálnych skladov CÚ. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že bez vypracovania takejto analýzy resp. štúdie, FR SR nevie objektívne posúdiť, ktorá možnosť by bola najhospodárnejšia v podmienkach FS.

FS nedisponuje analýzou ani dokumentom, ktoré by skutočne vyhodnotili vhodnosť výstavby skladu práve v lokalite Trstená z pohľadu vzdialenosti, dostupnosti a iných ukazovateľov súvisiacich čo najlepším umiestnením

tohto skladu. Absentujúci dokument spôsobil, že centrálny sklad v Trstenej nie je vhodne umiestnený pre potreby všetkých CÚ (veľká vzdialenosť, vysoké náklady na prepravu minerálneho oleja, atď.).

1. Rozhodovací proces v oblasti zabezpečenia, zaistenia a prepadnutia minerálneho oleja vrátane jeho likvidácie a vyčíslenia prevádzkových nákladov súvisiacich s jeho uskladnením

Kontrolná skupina NKÚ SR sa v rámci kontroly zamerala nielen na rozhodovací proces CÚ pri zabezpečení, zaistení, zhabaní a prepadnutí minerálneho oleja v prospech štátu, ale aj na spôsob uskladnenia minerálneho oleja, jeho následnú likvidáciu vrátane vyčíslenia prevádzkových nákladov FS, ktoré súvisia práve s uskladnením minerálneho oleja a na správu prepadnutého majetku štátu.

Na základe zistených skutočností kontrolná skupina vyhodnotila či vybudovanie ďalších centrálnych skladov na minerálny olej má opodstatnenie v rámci FS nielen z finančného hľadiska, ale aj z pohľadu skladovacej kapacity, doby uskladnenia, dostupnosti v rámci SR, skladovej evidencie, resp. outsourcingu alebo modernizácie už existujúcich centrálnych skladov CÚ v súlade s BOZP a PO.

Pre lepšiu prehľadnosť kontrolná skupina v celom Protokole o výsledku kontroly **vyhodnocovala** predmet kontroly komplexne **za jednotlivé CÚ**.

1.1. Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky

Dotknutým útvarom v rámci kontrolovaného subjektu v oblasti skladovania a likvidácie minerálneho oleja bola okrem CÚ aj SE FR SR, ktorá zodpovedala nielen za uzatvorenie zmluvy o skladovaní, ale aj za finančné operácie týkajúce sa úhrad prijatých faktúr, zverejňovanie zmlúv a faktúr na webovom sídle spoločnosti ako aj za metodickú činnosť pri správe majetku štátu.

V rámci vnútorných procesov v oblasti skladovania vypracovala SE FR SR dňa 20.03.2013 interný riadiaci akt č. 9/2013/1200100/S „Smernicu upravujúcu uskladnenie tovaru, vedenie evidencií, predaj a iné zaobchádzanie s tovarom nadobudnutým v súvislosti s colným dohľadom a daňovým dozorom. Táto smernica upravuje jednotný postup pri nakladaní s tovarom alebo vecou, ktorý sú colné orgány povinné dodržiavať po jeho zaistení, zabezpečení, zhabaní, prepadnutí alebo prenechaní v prospech štátu, následnej evidencii, uskladňovaní, predaji a inom zaobchádzaní.

Organizačný útvar, ktorý zabezpečil alebo zaistil tovar alebo vec podľa colných alebo daňových predpisov je povinný tento tovar zapísať do „prvotnej evidencie“, ktorá je vedená pod APV sVs (systém vnútornej správy), a to do „evidencie uskladneného tovaru“ APV EUT, v ktorej sa vedie príjem, výdaj, preskladnenie a zostatok uskladneného tovaru alebo veci.

Článok XIII. smernice osobitne upravuje nakladanie s minerálnym olejom. CÚ pri správe minerálneho oleja, ktorý sa stal majetkom štátu podľa daňových predpisov, postupuje v zmysle ustanovení zákona o správe majetku štátu. CÚ je v prípade prepadnutého minerálneho oleja v prospech štátu oprávnený takýto tovar využiť v súvislosti s plnením úloh v rámci svojej činnosti. Ak FS nemá záujem o jeho využitie, prezident FS zamietne jeho využitie. Vtedy sa minerálny olej **považuje za prebytočný majetok štátu**, keďže neslúži finančnej správe. O jeho prebytočnosti rozhodne opätovne prezident FS, a to „rozhodnutím o prebytočnosti majetku štátu“. CÚ je povinný písomne ponúknuť prebytočný majetok štátnym rozpočtovým a štátnym príspevkovým organizáciám vo svojom územnom obvode. Ak o ponúknutý majetok štátu neprejaví záujem žiadna oslovená organizácia, CÚ vykoná osobitné ponukové konanie. V prípade, ak ponukové konanie nebolo úspešné, **je možné prebytočné majetok štátu považovať za neupotrebitelný**. O neupotrebitelnosti majetku štátu rozhoduje prezident FS, a to rozhodnutím.

Článok XVII. smernice upravuje likvidáciu tovaru. CÚ zabezpečí likvidáciu tovaru, ktorý je určený na zničenie. O návrhu na likvidáciu rozhoduje príslušný riaditeľ CÚ na základe žiadosti organizačného útvaru, ktorým rozhodol o prepadnutí majetku v prospech štátu. Na likvidáciu musí byť vymenovaná likvidačná komisia, ktorú vymenúva riaditeľ CÚ a skladá sa s minimálne troch členov. O likvidácii tovaru colný úrad nevydá formálne rozhodnutie, ale sa vyhotoví „protokol“ vrátane fotodokumentácie. Likvidačná komisia musí kategorizovať tovar či

sa nejedná o nebezpečný odpad.

Na základe preverených skutočností týkajúcich sa aplikačnej praxe vyššie uvedeného interného riadiaceho aktu jednotlivými útvarmi finančnej správy možno konštatovať, že **smernica je neaktuálna** (vydaná v roku 2013) a **neodzrkadľuje reálne procesy a potreby**, ktoré sú realizované CÚ a v niektorých prípadoch je aj ťažko realizovateľná.

Interný riadiaci akt ďalej neupravuje časový horizont v akom termíne (teda dokedy) od právoplatného rozhodnutia o prepadnutí veci v prospech štátu musí príslušný organizačný útvar požiadať o likvidáciu tovaru. Tiež nie sú definované termíny na likvidácie, nie sú jasne nastavené procesy v rámci jednotlivých organizačných útvarov. Je nevyhnutné, aby smernica presne definovala za každý organizačný útvar (CÚ, KÚ FR, atď.) postupnosť procesov. Uvedenú skutočnosť považuje kontrolná skupina NKÚ SR **za neflexibilné konanie**, a má za to, že **nie sú z časového hľadiska dostatočne nastavené vnútorné procesy v oblasti skladovania a likvidácie tovaru**. Finančné prostriedky, ktoré vynakladá FS na skladovanie minerálneho oleja či už vo svojich centrálnych skladoch alebo u externých firiem **nie sú hospodárne vynaložené** z dôvodu príliš dlhého časového úseku medzi právoplatným prepadnutím tovaru a skutočnou likvidáciou.

SE FR SR si **neplní svoju metodickú činnosť týkajúcu sa správy majetku štátu** vo vzťahu k jednotlivým organizačným zložkám FS a to tým, že hoci vypracovala na základe žiadosti CÚ Žilina „Usmernenie pri nakladaní s prepadnutým majetkom štátu“, no napriek tomu, že sa uvedená problematika týka aj ostatných CÚ, vyššie uvedené „usmernenie“ im nebolo zaslané. Na základe tohto konania **v praxi nastala situácia**, že v tej istej oblasti **postupovali jednotlivé CÚ odlišne**, nakoľko nemali vedomosť o vydanom usmernení. Bližšie vysvetlenie k vyššie spomínanému „usmerneniu“ sa nachádza v Protokole o výsledku kontroly - časť „Colný úrad Žilina“.

Za kontrolované obdobie rokov 2017 - 2019 FR SR uzatvorilo dňa 11.04.2016 Zmluvu o uskladnení minerálnych olejov č. 0709623/00, a to so spoločnosťou Slovnaft a. s. Bratislava. Zmluva bola dňa 14.04.2016 zverejnená v Centrálnom registri zmlúv (ďalej len CRZ) a účinná dňom 15.04.2016.

Dodatok č. 1 k Zmluve o uskladnení minerálnych olejov č. 0709623/00 uzatvorený dňa 09.03.2017 upravuje nasledovne zmluvné podmienky - konkrétne v bode X.: „Táto zmluva sa uzatvára na dobu určitú 2 roky odo dňa jej účinnosti.“ Dodatok bol zverejnený v CRZ dňa 15.03.2017 a účinný dňom 16.03.2017. V aplikačnej praxi to znamená, že pôvodná zmluva o uskladnení platí dva roky odo dňa jej účinnosti (15.04.2016), teda **do 14.04.2018**.

Dňa 17.07.2019 bola uzatvorená nová „Zmluva o uskladnení minerálnych olejov č. 0747847/00“ so spoločnosťou Slovnaft, a. s. Bratislava. Zmluva bola dňa 18.07.2019 zverejnená v Centrálnom registri zmlúv a dňom 19.07.2019 nadobudla účinnosť.

Z predložených zmlúv FR SR o uskladnení minerálnych olejov so spoločnosťou Slovnaft a. s. Bratislava a ich následnou verifikáciou v CRZ bolo zistené, že **v období odo dňa 15.04.2018** (koniec platnosti zmluvy č. 0709623/00 dňa 14.04.2018) **do 18.07.2019** (začiatok účinnosti zmluvy č. 0747847/00 dňa 19.07.2019) **uskladňovalo FR SR minerálny olej v spoločnosti Slovnaft a. s. Bratislava bez zmluvného vzťahu**.

Kontrolná skupina NKÚ za účelom objektívneho posúdenia absencie zmluvného vzťahu požiadala dňa 19.02.2021 FR SR o podanie vysvetlenia k danej skutočnosti.

Dňa 26.02.2021 bola zo strany kontrolovaného subjektu zaslaná „odpoveď“, v ktorej sa uvádza:

- „FR uskladňovalo minerálny olej na základe zmluvného vzťahu Zmluvy o uskladnení minerálnych olejov uzavretej medzi zmluvnými stranami zo dňa 11.04.2016 a to na dobu určitú jeden rok. Dodatkom č. 1 k zmluve o uskladnení minerálnych olejov zo dňa 09.03.2017 bol zmluvný vzťah upravený na dobu určitú 2 roky odo dňa účinnosti zmluvy. Z dôvodu formulácie ustanovenia, ktorým bola Zmluva o uskladnení minerálnych olejov zo dňa 11.4.2016 predĺžená, došlo k nedorozumeniu vo veci doby jej účinnosti na oboch zmluvných stranách. Konajúce osoby na strane objednávateľa a aj poskytovateľa mali za to, že Zmluva o uskladnení minerálnych olejov je platná do 15.3.2019. V marci 2019 bolo na základe výzvy spoločnosti Slovnaft a. s. začaté rokovanie

zmluvných strán o uzavretí novej zmluvy, ktorá nadobudla účinnosť 19.7.2019. Zmluva č. 0747847/00CRZ bola uzavretá na dobu určitú dva roky odo dňa jej účinnosti. Dňa 24.12.2020 nadobudol účinnosť Dodatok č. 1 k tejto zmluve.

- Pre úplnosť vyjadrenia uvádzame, že uzavretie zmluvy o skladovaní zabezpečenej veci, je zo strany správcu dane úkonom, ktorým sa zabezpečuje splnenie povinnosti riadne opatrovať zabezpečenú vec, a to aj vzhľadom na špecifické technické podmienky skladovania minerálneho oleja podľa osobitných predpisov, napr. požiadaviek na skladovacie nádrže určené vyhláškou Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. [96/2004 Z. z.](#), ktorou sa ustanovujú zásady protipožiarnej bezpečnosti pri manipulácii a skladovaní horľavých kvapalín, ťažkých vykurovacích olejov a rastlinných a živočíšnych tukov a olejov. Požadované podmienky nám dokáže zabezpečiť len veľmi úzky okruh právnických osôb."

Na základe vyššie uvedených skutočností kontrolná skupina NKÚ SR **konštatuje**, že FR SR uskladňovalo v období od 15.04.2018 do 18.07.2019 minerálny olej v spoločnosti Slovnafat, a. s. Bratislava **bez zmluvného vzťahu** napriek tomu, že poskytovateľ fakturoval za poskytnutie služby a objednávateľ uhrádzal všetky prijaté faktúry v danom období.

V oblasti preverenia prijatých faktúr za uskladnenie minerálneho oleja kontrolovaný subjekt predložil k nahliadnutiu **77 faktúr za uskladnenie minerálnych olejov** v spoločnosti SLOVNAFT a. s. Bratislava v celkovej výške 253.095,97 €.

Kontrolná skupina NKÚ zistila, že z uvedených 77 kontrolovaných faktúr spoločnosti SLOVNAFT a. s. faktúra č. 1918000864 vystavená dňa 22.01.2018 a uhradená dňa 25.01.2018 v sume 761,93 € za prečerpanie minerálneho oleja **nebola zverejnená na webovom sídle spoločnosti**, čím prišlo k porušeniu ustanovenia § 5b, ods. 1, písm. b) zákona o slobode informácií.

1.1. Organizačné útvary finančnej správy zaoberajúce sa rozhodovacím procesom zabezpečenia, zaistenia, zhabania, prepadnutia a likvidácie minerálneho oleja

Za účelom preverenia skutočností či vykonávajú činnosti rozhodovacích procesov zabezpečenia, zaistenia, prepadnutia a likvidácie minerálneho oleja rovnaké organizačné útvary colných úradov, bolo potrebné zistiť kompetencie jednotlivých útvarov z OP CÚ a OP KÚ FS.

V kontrolovanom období rokov 2017 až 2019 boli platné viaceré OP CÚ, ktoré prešli rôznymi zmenami.

• Organizačný poriadok colného úradu platný od 1.11.2016 do 31.07.2017

Na začiatku roku 2017 bol v platnosti OP CÚ zo dňa 17. októbra 2016, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. novembra 2016 a platil až do 31.07.2017.

Organizačné útvary zaoberajúce sa rozhodovacou činnosťou **zabezpečenia, zaistenia a prepadnutia tovaru** v zmysle vyššie uvedeného OP CÚ sú:

- a) pobočka colného úradu (colná; daňová; kombinovaná)
- b) stanica colného úradu
- c) oddelenie hospodárske (**skladovanie a likvidácia**)

• Organizačný poriadok colného úradu platný od 01.08.2017 do 31.12.2019 (vrátane viacerých časových verzií)

Od 01.08.2017 vstúpil do platnosti nový OP CÚ, ktorým sa zrušil OP CÚ zo dňa 17. októbra 2016. V rámci neho bolo **zrušené „Oddelenie hospodárske“**, ktoré zabezpečovalo skladovanie a likvidáciu prepadnutého tovaru. Táto činnosť bola kompletne **presunutá na „Oddelenie organizačné“**.

V zmysle Čl. 10 OP CÚ platného od 01.08.2017 bola celá agenda týkajúca sa skladovania a likvidácie presunutá na Oddelenie organizačné, a to konkrétne pod novú oblasť „X. Oblasť zaisteného, zabezpečeného a zhabaného tovaru a tovaru v správe majetku štátu“.

Organizačné útvary zaoberajúce sa rozhodovacou činnosťou **zabezpečenia, zaistenia a prepadnutia tovaru** v zmysle vyššie uvedeného OP CÚ sú:

- a) pobočka colného úradu (colná; daňová; kombinovaná)
- b) stanica colného úradu
- c) oddelenie organizačné (**skladovanie a likvidácia**)

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že v rámci organizačných zmien uskutočnených na CÚ nastal presun celej agendy na iný organizačný útvar, a to z Oddelenia hospodárskeho na Oddelenie organizačné. Ostatné útvary zaoberajúce sa zabezpečením, zaistením a prepadnutím tovaru zostali nezmenené.

V kontrolovanom období rokov 2017 až 2019 boli platné viaceré OP KÚ FS, ktoré prešli rôznymi zmenami.

- Organizačný poriadok KÚ FS platný od 1.04.2015 do 31.01.2018

V prvom štvrtroku 2015 bol v platnosti OP KÚ FS zo dňa 1. apríla 2015, ktorý nadobudol účinnosť v ten istý deň a platil až do 31.01.2018.

Organizačné útvary zaoberajúce sa rozhodovacou činnosťou **zaistenia, zhabania a prepadnutia tovaru** v rámci vyšetrovania resp. skráteného vyšetrovania v zmysle vyššie uvedeného OP KÚ FS sú:

- a) pobočky
- b) oddelenie operatívy

- Organizačný poriadok KÚ FS platný od 01.02.2018 do 31.12.2019

Od 01.02.2018 vstúpil do platnosti nový OP KÚ FS, ktorým sa zrušil OP KÚ FS zo dňa 01. apríla 2015. V rámci neho bolo prišlo k premenovaniu organizačného útvaru z „Oddelenia operatívy“ na „**Oddelenie vyšetrovania**“. Avšak náplň zostala nezmenená.

Organizačné útvary zaoberajúce sa rozhodovacou činnosťou **zaistenia, zhabania a prepadnutia tovaru** v rámci vyšetrovania resp. skráteného vyšetrovania v zmysle vyššie uvedeného OP KÚ FS sú:

- a) pobočky
- b) oddelenie vyšetrovania

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že **všetky kompetencie** patriace pod oddelenie **operatívy** **prešli** dňom 01.02.2018 na **oddelenie vyšetrovania**.

- Sumár za finančnú správu Slovenskej republiky

V kontrolovanom období rokov 2017 až 2019 boli platné viaceré OP CÚ ako aj OP KÚ FS, ktoré prešli rôznymi zmenami.

Najvypuklejšia zmena nastala v roku polovici roka 2017, kedy boli na CÚ zrušené organizačné útvary „Oddelenie hospodárske“ a agenda týkajúca sa skladovania, správy majetku štátu a likvidácie bola presunutá na „Oddelenie organizačné“. Napriek tomu, že na každom CÚ má SE FR SR zodpovedných zamestnancov za správu huteľného a nehnuteľného majetku finančnej správy, táto časť agendy im nebola presunutá.

Kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že **je potrebné** z dôvodu ucelenosti spravovania majetku štátu ako aj skutočnosti, že CÚ nemá ekonomickú a právnu subjektivitu, **zvážiť presunutie agendy** skladovania, správy zabezpečeného a prepadnutého majetku štátu **na SE FR SR**. Samozrejme v tejto súvislosti je potrebné, aby kontrolovaný subjekt inicioval zmenu zákona o spotrebnej dani z minerálneho oleja, kde by správu zabezpečeného a prepadnutého minerálneho oleja nevykonával CÚ, ale FR SR.

1.1. Colný úrad Bratislava

Colný úrad Bratislava bol zaradený do II. skupiny výberu vzorky, CÚ ktoré uskladňovali minerálny olej nielen vo svojich priestoroch, ale aj u externých dodávateľov.

CÚ BA v kontrolovanom období rokov 2017 až 2019 na základe svojho konania uskladňoval vo svojich priestoroch centrálného skladu **4.290 litrov minerálneho oleja**. Jednalo sa o štyri prípady, a to porušenie daňových predpisov v zmysle zákona o spotrebnej dani z minerálneho oleja.

Zároveň však CÚ BA v rokoch 2017 až 2019 v dvoch prípadoch uskladňoval **45.115,84 litrov** minerálneho oleja) aj u externej spoločnosti, a to v spoločnosti SLOVNAFT, a. s., Bratislava. Jednalo sa o porušenie daňových predpisov v zmysle zákona o spotrebnej dani z minerálneho oleja.

Dňa 11.04.2016 bola uzatvorená „Zmluva o uskladnení minerálnych olejov č. 0709623/00“ medzi FR SR a spoločnosťou SLOVNAFT, a. s. Bratislava. Zmluva bola uzatvorená na dobu 1 roka.

Všetky prípady, v ktorých bol minerálny olej zabezpečený, realizovali Stanice colného úradu Bratislava - centrála, Malacký a Oddelenie spotrebných daní CÚ BA. Tieto organizačné útvary zastrešovali všetky úkony od prvotného zabezpečenia minerálneho oleja, až po vydanie právoplatného rozhodnutia o prepadnutí veci. Konanie vo veci vzniku daňovej povinnosti vykonávali miestne príslušné pobočky colného úradu a Oddelenie spotrebných daní. Procesom skladovania a likvidácie minerálneho oleja sa v zmysle vtedy platného OP CÚ zaoberalo Oddelenie hospodárske (do 31.07.2017). **Od 01.08.2017** celá oblasť agendy týkajúca sa uskladnenia tovaru, cez vedenie evidencie až po samotnú likvidáciu tovaru prešla pod Oddelenie organizačné.

Časový úsek odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o prepadnutí minerálneho oleja až po zaslanie žiadosti o likvidáciu tovaru na príslušný organizačný útvar dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 4

Subjekt	Množstvo MO	MJ	Prvotný úkon	Právoplatné rozhodnutie o prepadnutí MO	Žiadosť o likvidáciu na príslušný útvar	počet dní od právoplatného R až po žiadosť o likvidáciu
neznáma osoba	95	litre	26.10.2013	15.11.2014**	27.5.2017	925
Ion Brindusescu, Rumunsko	150	litre	23.4.2019	26.3.2020	nebola	280***
Miroslav Klimko, Dun. Lužná	125	litre	19.1.2015	28.1.2016	16.1.2017	354
Radoslav Puss, Bratislava*	30.924	litre	21.9.2016	7.2.2017	21.3.2017	42
Marian Stankovič, Budmerice*	14.191,84	litre	30.11.2017	16.4.2018	nebola	990***
xxxxx Fančovič, Šintava	3.920	litre	12.11.2012	12.12.2014	26.1.2015	45

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Pozn. * - uskladnenie za úhradu outsourcingom

** - nebolo vydané R o zabezpečení, výzva k prihláseniu sa k veci, po roku prepadol v prospech štátu ako opustená vec

*** - stav k 31.12.2020

Kontrolná skupina NKÚ SR po preverení predloženej spisovej dokumentácie uvádza, že stanice CÚ vo veľmi dlhom časovom horizonte žiadali príslušný organizačný útvar o vykonanie likvidácie. V jednom prípade sa **jednalo takmer o viac ako trojročný rozdiel** medzi právoplatným prepadnutím tovaru až po žiadosť o likvidáciu minerálneho oleja.

Na podrobnejšie znázornenie časovej osi odzrkadľujúcej zdĺhavosť vnútorných procesov týkajúcich sa úkonov potrebných k samotnému vydaniu rozhodnutia o neupotrebitelnosti majetku štátu dokumentuje nasledovná tabuľka.

Tabuľka č. 5

Subjekt	Žiadosť o likvidáciu	Žiadosť o využitie MO pre potreby FS	Žiadosť o vyhlásenie prebytočnosti	Rozhodnutie o prebytočnosti zo dňa	Žiadosť CÚ neupotrebitelnosti	Rozhodnutie prezidenta o neupotrebitelnosti majetku štátu	Likvidácia MO
neznáma osoba	27.5.2017	nebola	nebola	nebolo	nebola	nebolo	23.4.2018
Ion Brindusescu, Rumunsko	nebola	nebola	nebola	nebolo	nebola	nebolo	nebola
Miroslav Klimko, Dun. Lužná	16.1.2017	nebola	nebola	nebolo	nebola	nebolo	23.4.2018
Radoslav Puss, Bratislava	21.3.2017	nebola	nebola	nebolo	nebola	nebolo	4.7.2017
Marian Stankovič, Budmerice	nebola	nebola	nebola	nebolo	nebola	nebolo	nebola
xxxxx Fančovič, Šintava	26.1.2015	nebola	nebola	nebolo	nebola	nebolo	23.4.2018

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Kontrolná skupina NKÚ SR po preverení všetkých skutočností konštatuje, že Oddelenie hospodárske (od 01.01.2017 do 31.07.2017) a Oddelenie organizačné (od 01.08.2017) vo jednom prípade **nekonalo vo veci zabezpečenia potrebných úkonov** na likvidáciu **takmer dva roky**. Tiež v štyroch prípadoch tento organizačný útvar vôbec nekonal vo veci ponukového konania v súlade so zákonom o správe majetku štátu ako aj v zmysle vnútorných predpisov vydaných v podmienkach finančnej správy, a vykonal likvidáciu bez vydania rozhodnutia o prebytočnosti majetku štátu ako aj neupotrebitelnosti majetku štátu.

Z dôvodu správneho posúdenia správy prepadnutého minerálneho oleja kontrolná skupina NKÚ SR zaslala dňa 26.04.2021 pod číslom Z-0002593/2021/1100/NAA na FR SR „Vyžiadanie podľa § 17 zákona o NKÚ SR“, v ktorom žiadala podať vysvetlenie ku kontrolnému zisteniu:

- uvedte**, prečo ani v jednom z vyššie uvedených prípadov nebol prepadnutý minerálny olej vyhlásený za prebytočný majetok štátu a následne za neupotrebitelný majetok štátu v zmysle zákona o správe majetku štátu napriek tomu, že bol v niektorých prípadoch aj fyzicky zlikvidovaný?
- uvedte**, prečo v prípade Radoslav Puss, Bratislava nebolo realizované **osobitné ponukové konanie** na hnuťelný majetok a uvedený tovar sa mal **ponúkať prostredníctvom registra ponúkaného majetku štátu**, keď sa minerálny olej podľa „Stanoviska SE FR SR č. 1421389/2016 zo dňa 10.08.2016“ považuje v zmysle § 8f, ods. d) zákona o správe majetku štátu za vymedzený hnuťelný majetok, ktorého obstarávací cena je vyššia ako 10.000,- €?

Dňa 03.05.2021 bola doručená „odpoveď“ prostredníctvom mailu, v ktorej sa uvádza k bodom:

- CÚ BA v uvedených prípadoch postupoval v zmysle Smernice č. 9/2013/1200100/S, článok XIII, pričom vo všetkých uvedených prípadoch nemal informácie o prepadnutých minerálnych olejoch (kvalita, skladovanie a pod.) v takom rozsahu, aby mohol požiadať prezidenta o schválenie na využitie pre potreby FS. Postup v zmysle smernice je koncipovaný tak, že ak colný úrad nepristúpi k tomuto kroku (podanie žiadosti prezidentovi FS), tak postup o prebytočnosti a následne o neupotrebitelnosti prepadnutého minerálneho oleja sa nevyužije, a preto v daných prípadoch nebol prepadnutý minerálny olej vyhlásený za prebytočný majetok štátu a následne za neupotrebitelný majetok štátu.
- Správu prepadnutého minerálneho oleja vykonáva CÚ, pričom CÚ BA ako miestne príslušný správca dane vychádzal z toho, že spotrebná daň pripadajúca na prepadnutý minerálny olej v danom prípade činila sumu 9.317,55 €, čo je suma nižšia ako 10.000 €. CÚ BA preto v tomto prípade nepovažoval prepadnutý minerálny olej ako vymedzený hnuťelný majetok. CÚ BA nemal k dispozícii stanovisko SE FR SR, z ktorého vyplýva, že v prípade prepadnutého minerálneho oleja sa vychádza z reálnej ceny minerálneho oleja. Uvedené stanovisko bolo zaslané len Colnému úradu Žilina ako žiadateľovi o stanovisko.

Komplexný prehľad o časovom horizonte plynúcom od právoplatného rozhodnutia o prepadaní minerálneho oleja až po samotný úkon likvidácie znázorňuje tabuľka.

Tabuľka č. 6

Subjekt	Množstvo MO	MJ	Prvotný úkon	Právoplatnosť R o prepadnutí MO	Žiadosť o likvidáciu na príslušný útvar	Počet dní od právoplatného R až po žiadosť o likvidáciu	Likvidácia MO	Počet dní od právoplatnosti R až po likvidáciu
neznáma osoba	95	litre	26.10.2013	15.11.2014	27.5.2017	925	23.4.2018	1 256
Ion Brindusescu, Rumunsko	150	litre	23.4.2019	26.3.2020	nebola	280	nebola	280**
Miroslav Klimko, Dun. Lužná	125	litre	19.1.2015	28.1.2016	16.1.2017	354	23.4.2018	816
Radoslav Puss, Bratislava	30.924	litre	21.9.2016	7.2.2017	21.3.2017	42	4.7.2017	147
Marian Stankovič, Budmerice	14.191,84	litre	30.11.2017	16.4.2018	nebola	990	nebola	990*
xxxxx Fančovič, Šintava	3.920	litre	12.11.2012	12.12.2014	26.1.2015	45	23.4.2018	1 228

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Pozn.: * ku dňu 31.12.2020 uskladnený minerálny olej outsourcingom nebol zlikvidovaný

** ku dňu 31.12.2020 uskladnený minerálny olej v priestoroch CÚ BA nebol zlikvidovaný

Ako možno vidieť, vo viacerých prípadoch bol **prepadnutý minerálny olej uskladnený** či už v priestoroch centrálneho skladu CÚ BA alebo outsourcingom **viac ako tri roky**. Ku dňu 31.12.2020 prepadnutý minerálny olej **v množstve 14.341,84 litrov nebol zlikvidovaný**.

V dvoch prípadoch bol minerálny olej uskladnený u externej firmy SLOVNAFT, a. s. Bratislava - terminál Kapušany outsourcingom, za čo mesačne vznikali finančnej správe náklady na jeho uskladnenie. Celkovo bolo outsourcingom uskladnených 45.115,84 litrov minerálneho oleja a úhrnné náklady za jeho uskladnenie predstavovali vo finančnom vyčíslení **49.158,57 €**.

Množstvo uskladneného minerálneho oleja CÚ BA v skladovacích priestoroch spoločnosti SLOVNAFT a. s. ako aj náklady na jeho uskladnenie dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 7

Subjekt	Množstvo v litroch	Uskladnené	Zlikvidované	Doba uskladnenia	Cena za uskladnenie v €	Prepočítané náklady v € na 1.000 litrov/rok
Radoslav Puss	30.924,00	11.10.2016	13.07.2017	275 dní	21.719,87	932,27
Marián Stankovič	14.191,84	05.12.2017	uskladnenie trvá	757 dní	27.438,70	932,23

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Napriek tomu, že v prípade Mariána Stankoviča CÚ BA vydal rozhodnutie o prepadnutí tovaru v apríli 2018, ku dňu 31.12.2020 nebol uvedený minerálny olej zlikvidovaný z dôvodu, že súbežne prebiehalo trestné konanie vedené na KÚ FS. Až dňa 06.04.2021 dal KÚ FS súhlas na jeho likvidáciu z dôvodu, že predmetný minerálny olej už nebude potrebný k trestnému konaniu.

Stanovenie využitelnosti Centrálného skladu CÚ BA pri uskladňovaní minerálneho oleja dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 8

Roky	Kapacita skladu minerálneho oleja v litroch	Množstvo uskladneného minerálneho oleja v litroch	Využitelnosť Skladu v %	Prepočítané náklady pri 100% nej využitelnosti skladu v € na 1.000 litrov/rok
2017	5.000	4.140	82,80	3,86
2018	5.000	4.140	82,80	3,82
2019	5.000	150	3,00	3,45

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Využitelnosť centrálneho skladu bola vyčíslená porovnaním maximálnej kapacity centrálneho skladu CÚ BA určenej na uskladnenie minerálneho oleja a skutočne uskladnením množstvom minerálneho oleja.

Podiel z celkového množstva uskladneného minerálneho oleja CÚ BA v jeho centrálnom sklade a v spoločnosti SLOVNAFT, a. s., Bratislava dokumentuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka č. 9

Miesto uskladnenia	Množstvo uskladneného minerálneho oleja v litroch	Podiel na uskladnení v %
Centrálny sklad CÚ BA	4.290,00	8,68
SLOVNAFT, a. s., Bratislava	45.115,84	91,32

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Na základe uvedených skutočností kontrolná skupina NKÚ SR porovnala prevádzkové náklady súvisiace s uskladnením minerálneho oleja v priestoroch CÚ BA s vynaloženými finančnými prostriedkami z rozpočtu FR SR určenými na skladovanie minerálneho oleja prostredníctvom outsourcingu.

Priemerná výška nákladov týkajúca sa uskladnenia minerálneho oleja prostredníctvom outsourcingu za kontrolované obdobie činila 932,25 € na 1.000 litrov/rok a priemerná výška prevádzkových nákladov centrálneho skladu CÚ BA činila 3,71 € na 1.000 litrov/rok.

Z uvedeného porovnania jednoznačne vyplýva **výhodnosť** uskladnenia minerálneho oleja **vo vlastných skladovacích priestoroch** oproti uskladňovaniu minerálneho oleja outsourcingom za predpokladu, že centrálny sklad bude mať dostatočnú skladovaciu kapacitu.

Pretože centrálny sklad CÚ BA **nemal dostatočnú skladovaciu kapacitu**, bolo 45.115,84 litrov minerálneho oleja uskladnených prostredníctvom outsourcingu na základe uzatvorenej zmluvy.

Do nákladov na uskladnenie minerálneho oleja vo vlastných skladovacích zariadeniach CÚ BA **nie sú premietnuté náklady na zriadenie** centrálneho skladu CÚ BA, **ani náklady na personálne zabezpečenie skladu**. Tým, že skladovacie zariadenie je vo vlastníctve štátu, vzhľadom k jeho amortizácii, rovnako bude musieť FR SR znášať **náklady na jeho renováciu**.

Likvidáciu minerálneho oleja v rokoch 2017 a 2018 realizovala firma SLOVNAFT, a. s. Bratislava. Celkovo bolo zlikvidovaných 26.367 litrov minerálneho oleja a cena likvidácie činila takmer 896,- €.

Množstvo zlikvidovaného minerálneho oleja CÚ BA v spoločnosti SLOVNAFT a. s., Vlčie hrdlo 1, Bratislava dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 10

Miesto uskladnenia	Množstvo v litroch	Miesto likvidácie	Dátum likvidácie	Cena za likvidáciu v €
Sklad CÚ BA, Kopčianska 92	4.340,00	SLOVNAFT a. s., Vlčie hrdlo 1, BA	23.04.2018	82,44
SLOVNAFT a. s., Bratislava	22.027,00	SLOVNAFT a. s., Vlčie hrdlo 1, BA	04.-06.07.2017	812,88

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Na základe vyššie uvedených skutočností kontrolná skupina NKÚ SR **konštatuje neflexibilné konanie** CÚ BA **vo veci likvidácie** minerálneho oleja. Keby stanice colného úradu **včas zaslali žiadosť o likvidáciu** minerálneho oleja na príslušný organizačný útvar **a ak by tento útvar následne konal, nemusel byť minerálny olej príliš dlho uskladnený** v skladových priestoroch colného úradu resp. outsourcingom. Uvedeným konaním sa neefektívne využívala skladovacia kapacita centrálneho skladu ako aj uskladnenie minerálneho oleja outsourcingom.

Napriek tomu, že **sú dodržané zákonné lehoty** na vydávanie príslušných rozhodnutí, **je možné zefektívniť** rozhodovací proces. Jedná sa predovšetkým o včasné zasielanie žiadosti o likvidáciu tovaru na príslušný organizačný útvar ako aj kontinuálne úkony Oddelenia organizačného, aby proces likvidácie nebol zdĺhavý.

Kontrolná skupina NKÚ SR má za to, že CÚ BA **porušil ustanovenia zákona o správe majetku štátu ako aj interného riadiaceho aktu - Smernicu č. 9/2013/1200100/S zo dňa 20.03.2013** tým, že nepostupoval v súlade s ustanoveniami o správe majetku štátu. Vo všetkých prípadoch **mal** prepadnutý minerálny olej

v prospech štátu **vyhlásiť za prebytočný majetok štátu, realizovať ponukové konanie a následne ho vyhlásiť za neupotrebiteľný majetok štátu.**

CÚ BA však musel zabezpečiť aj likvidáciu minerálneho oleja pre iný colný úrad. Dňa 06.06.2019 CÚ KE požiadal CÚ BA o likvidáciu minerálneho oleja týkajúceho sa spoločnosti LIG OIL, s.r.o. Rožňava. Prepadnutý minerálny olej v **množstve 123.025 litrov** bol uskladnený outsourcingom, a to v priestoroch spoločnosti SLOVNAFT, a. s. Bratislava na základe zmluvného vzťahu.

Vyššie uvedený minerálny olej bol zaistený KÚ FS pre podozrenie zo spáchania trestného činu nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v súvislosti so zisteniami daňovej kontroly zdaňovacích období 2012. Na základe právoplatného rozsudku Najvyššieho súdu SR zn. 5 To/2017 zo dňa 28.3.2019 v trestnej veci obvineného konateľa spoločnosti LIG OIL, s.r.o. Rožňava, ktorým bol obvinený uznaný vinným zo zločinu skrátenia dane a poistného, z ktorého okrem iného vyplýva, že minerálny olej zaistený dňa 1.6.2014 v areáli firmy LIG-OIL, s.r.o. sa zhabáva.

Nakoľko bol minerálny olej uskladnený outsourcingom a CÚ KE nebol miestne príslušný pre likvidáciu majetku štátu, ktorý sa nachádza v územnom obvode CÚ BA, proces likvidácie mal zrealizovať príslušný CÚ.

Z dôvodu správneho posúdenia vyššie uvedenej skutočnosti týkajúcich sa likvidácie minerálneho oleja v spoločnosti SLOVNAFT, a. s. Bratislava, kontrolná skupina NKÚ SR zaslala dňa 19.02.2021 pod číslom Z-0001108/2021/1100/NAA na FR SR „Vyžiadanie podľa § 17 zákona o NKÚ SR“, v ktorom žiadala podať vysvetlenie ku kontrolnému zisteniu:

- a) predložiť od CÚ BA fotokópie kompletnej spisovej dokumentácie týkajúcej sa likvidácie minerálneho oleja spoločnosti LIG OIL, s.r.o. Lovická cesta 1799, Rožňava, nachádzajúceho sa v spoločnosti Slovnaft, a. s. Bratislava. Uvedený prípad bol postúpený CÚ BA od CÚ KE. Jednalo sa o minerálny olej zaistený v trestnom konaní KÚ FS. Žiadame predložiť podklady súvisiace s likvidáciou minerálneho oleja. Ak daný minerálny olej nebol ešte zlikvidovaný, žiadame vyjadrenie, prečo neprebehla jeho likvidácia.

Dňa 02.03.2021 bola doručená „odpoveď“ prostredníctvom mailu, v ktorej sa uvádza:

- Na základe vyššie uvedeného CÚ BA prostredníctvom osoby zodpovednej za uskladnený tovar telefonicky kontaktoval spoločnosť SLOVNAFT a. s. za účelom preverenia, či sa v spoločnosti nachádza uskladnený minerálny olej a či by bolo možné požiadať o jeho likvidáciu. Uskladnenie minerálneho oleja bolo potvrdené. Podľa tvrdenia osoby zodpovednej za uskladnený tovar mu bolo oznámené, že likvidácia toho času nebude možná z dôvodu ukončovania rekonštrukčných prác na technologickom zariadení.

Dňa 10.09.2019 bol doručený list CÚ BA od spoločnosti SLOVNAFT, a. s. Bratislava, v ktorom uvádza, že na základe telefonickej komunikácie a písomnej žiadosti od CÚ BA oznamuje, že požadovaná likvidácia minerálneho oleja, ktorý je uskladnený v ich priestoroch nie je na základe vyjadrenia zodpovedných pracovníkov v tomto čase možná z dôvodu končiacich systémových rekonštrukčných prác v divízii 12 (viď príloha).

Dňa 19.05.2020 bol doručený list CÚ BA od spoločnosti SLOVNAFT, a. s. Bratislava, v ktorom uvádza, že na základe telefonickej komunikácie a písomnej žiadosti od CÚ BA oznamuje, že vzhľadom na núdzový stav vyhlásený vládou SR v marci 2020 a prijaté prísne protiepidemiologické opatrenia a zavedenie zákazu vstupu do priestorov spoločnosti SLOVNAFT, a. s., nie je možná likvidácia minerálneho oleja spoločnosti LIG OIL, s.r.o., ktorý je uskladnený v ich priestoroch. Predmetný minerálny olej môže byť zlikvidovaný po zmiernení súčasných opatrení (viď príloha).

V roku 2020 nastali známe obmedzenia na strane CÚ BA v súvislosti s pandémiou COVID-19, ako napr. zákaz stretávania sa, zrušenie rokovaní s externými spoločnosťami, práca z domu. Na základe týchto usmernení likvidácia minerálneho oleja nebola vykonaná. Podľa posledných informácií by sa likvidácia mala uskutočniť v priebehu mesiaca apríl 2021.

Kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že v období od roku 2017 do roku 2019 si spoločnosť SLOVNAFT, a. s. Bratislava za minerálny olej uskladnený outsourcingom účtovala **mesačne** skladné vo výške **4.731,84 €**, čo **za celú dobu uskladnenia** počas kontrolovaného obdobia činilo **159.761,52 €**. Napriek tomu, že sa CÚ BA niekoľkokrát domáhal likvidácie minerálneho oleja prostredníctvom svojich žiadostí, ku dňu 31.12.2020 uvedený minerálny olej **nebol zlikvidovaný** a finančná správa naďalej mesačne uhrádzala finančné prostriedky za jeho uskladnenie.

1.1. Colný úrad Michalovce

Colný úrad Michalovce bol zaradený do II. skupiny výberu vzorky CÚ, ktoré uskladňovali minerálny olej nielen vo svojich priestoroch, ale aj u externých spoločností.

CÚ MI v kontrolovanom období rokov 2017 až 2019 uskladňoval vo svojich priestoroch Centrálnu skladu v Michalovciach **40 litrov minerálneho oleja**. Jednalo sa o porušenie daňových predpisov v zmysle zákona o spotrebnej dani z minerálneho oleja.

Zároveň však CÚ MI v rokoch 2017 až 2019 uskladňoval **600.000 kg minerálneho oleja** (420.000 litrov) aj u externej spoločnosti, a to na základe rozhodnutia o zabezpečení veci v zmysle Daňového poriadku. Spoločnosť SWS, spol. s r.o., Vojany nevedela k uskladnenému minerálnemu oleju vo svojich priestoroch preukázať pôvod a spôsob nadobudnutia tovaru. Uvedený prepadaný minerálny olej sa v priestoroch daňového subjektu skladuje od roku 2010.

Všetky prípady, v ktorých bol minerálny olej či už zabezpečený, realizovala Pobočka colného úradu Dobrá - TKD, a Stanica colného úradu Michalovce - centrál. Tieto organizačné útvary zastrešovali všetky úkony od prvotného zabezpečenia minerálneho oleja, až po vydanie právoplatného rozhodnutia o prepadaní veci. Procesom skladovania a likvidácie minerálneho oleja sa v zmysle vtedy platného OP CÚ zaoberalo Oddelenie organizačné.

Časový úsek odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o prepadaní minerálneho oleja až po zaslanie žiadosti o likvidáciu tovaru na príslušný organizačný útvar dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 11

Subjekt	Množstvo MO	MJ	Prvotný úkon	Právoplatné R o prepadaní MO	Žiadosť o likvidáciu na príslušný útvar	Počet dní od právoplatného R až po žiadosť o likvidáciu
SWS, spol. s r.o. Vojany *	600.000	kg	12.02.2010	27.11.2012	nebola	2.956**
Madai Dmytro, Ukrajina	40	liter	03.04.2017	11.9.2017	12.12.2017	92

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Pozn. * - uskladnenie bezodplatne outsourcingom v priestoroch daňového subjektu bez zmluvného vzťahu

** - k 31.12.2020 nebola zaslaná žiadosť o likvidáciu tovaru

Kontrolná skupina NKÚ SR po preverení predloženej spisovej dokumentácie uvádza, že **v jednom prípade nepožiadala príslušný organizačný útvar** o vykonanie likvidácie **viac než 2.956 dní** (stav k 31.12.2020) z dôvodu, že CÚ MI v súčasnosti vykonáva kroky smerujúce k spôsobu realizácie prepadaného minerálneho oleja.

Na podrobnejšie znázornenie časovej osi odzrkadľujúcej zdĺhavosť vnútorných procesov týkajúcich sa úkonov potrebných k samotnému vydaniu rozhodnutia o neupotrebitelnosti majetku štátu dokumentuje nasledovná tabuľka.

Tabuľka č. 12

Subjekt	Žiadosť o likvidáciu	Žiadosť o využitie MO pre potreby FS	Žiadosť o vyhlásenie prebytočnosti	Rozhodnutie o prebytočnosti zo dňa	Žiadosť CÚ na neupotrebitelnosť	Rozhodnutie prezidenta o neupotrebitelnosti majetku štátu	Likvidácia MO
SWS, Vojany	nebola	nebola	nebola	nebolo	nebola	nebolo	nebola

Madai Dmytro	12.12.2017	nebola	nebola	nebolo	nebola	nebolo	22.02.2018
--------------	------------	--------	--------	--------	--------	--------	------------

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Kontrolná skupina NKÚ SR po preverení všetkých skutočností konštatuje, že Oddelenie organizačné v jednom prípade vôbec **nekonalo vo veci ponukového konania** v súlade so zákonom o správe majetku štátu ako aj v zmysle vnútorných predpisov vydaných v podmienkach FS, a **vykonalo likvidáciu bez vydania rozhodnutí** o prebytočnosti majetku štátu ako aj neupotrebitelnosti majetku štátu.

Z dôvodu správneho posúdenia správy majetku štátu kontrolná skupina NKÚ SR zaslala dňa 17.03.2021 pod číslom Z-0001711/2021/1100/NAA na FR SR „Vyžiadanie podľa § 17 zákona o NKÚ SR“, v ktorom žiadala podať vysvetlenie ku kontrolnému zisteniu:

- Prečo nebolo realizované ponukové konanie na 40 litrov nafty z prípadu Madai Dmytro a nebol dodržaný postup uvedený v Smernici č. 9/2013/1200100/S zo dňa 20.03.2013?
- Prečo nebol prepadnutý minerálny olej z prípadu Madai Dmytro, Ukrajina vyhlásený za prebytočný majetok štátu a následne za neupotrebitelný majetok štátu v zmysle smernice č. 9/2013/1200100/S?

Dňa 26.03.2021 bola doručená „odpoveď“ prostredníctvom mailu, v ktorej sa uvádza, že minerálny olej nebol realizovaný v súlade so zákonom o správe majetku štátu a v tejto veci colný úrad uznáva svoje pochybenie.

Komplexný prehľad o časovom horizonte plynúcom od právoplatného rozhodnutia o prepadnutí minerálneho olej až po samotný úkon likvidácie znázorňuje tabuľka.

Tabuľka č. 13

Subjekt	Množstvo MO	MJ	Prvotný úkon	Právoplatné R o prepadnutí MO	Žiadosť o likvidáciu na príslušný útvar	Počet dní od právoplatného R až po žiadosť o likvidáciu	Likvidácia MO	Počet dní od právoplatnosti R až po likvidáciu
SWS, Vojany	600.000	kg	12.02.2010	27.11.2012	nebola	X	nebola	2.956*
Madai Dmytro, UA	40	liter	03.04.2017	11.09.2017	12.12.2017	92	22.02.2018	164

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Pozn.: * ku dňu 31.12.2020 nebol minerálny olej zlikvidovaný

Ako možno vidieť, **prepadnutý minerálny olej je uskladnený** v priestoroch spoločnosti SWS, spol. s r.o., Vojany (uvedenej spoločnosti bol daný minerálny olej zabezpečený) od roku 2012, čo je **viac než osem rokov**. Ku dňu 31.12.2020 prepadnutý minerálny olej v **množstve 600.000 kg** (420.000 litrov) **nebol zlikvidovaný** napriek tomu, dňa 27.11.2012 daňovému subjektu SWS, spol. s r.o. Vojany nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o prepadnutí minerálneho oleja, až dňa 28.02.2014 požiadal znalca v odbore chémie, odvetvie - škody v chemickom priemysle o stanovenie ceny a množstva minerálneho vykurovacieho oleja. Znalecký posudok bol vrátane jeho dodatku vypracovaný k 23.06.2014, z ktorého vyplýva odporúčanie pre CÚ MI: „Ak to bude pre štát ekonomicky zaujímavé, prepracovať predmetný MO v spoločnosti Slovnaft, a.s. „

V zmysle XIII. článku smernice č. 9/2013/1200100/S vyplýva, že je potrebné prepadnutý minerálny olej v prospech štátu „vyhlásiť za prebytočný majetok štátu“ osobitným rozhodnutím. Následne je príslušný colný úrad povinný prebytočný minerálny olej ponúknuť v osobitnom ponukovom konaní **spracovateľom a predajcom minerálneho oleja**.

Napriek tomu, že zo znaleckého posudku vypracovaného k spoločnosti SWS spol. s r.o., Vojany vyplýva CÚ MI **možnosť prepracovania predmetného MO v spoločnosti Slovnaft, Colný úrad Michalovce k tejto možnosti smeroval svoje konanie, avšak neúspešne**. Nielenže nevyužil možnosť prepracovania MO v spoločnosti Slovnaft, ale CÚ MI daný MO ani v súlade so zákonom o správe majetku štátu ako aj v zmysle príslušného interného riadiaceho aktu **nevyhlásil za prebytočný majetok štátu a neponúkol ho spracovateľom MO na možné ďalšie využitie**. Nehovoriac o tom, že prepadnutý MO v prospech štátu bolo potrebné následne vyhlásiť za neupotrebitelný majetok štátu.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

V jednom prípade bolo 600.000 kg (420.000 litrov) minerálneho oleja uskladnených v priestoroch daňového subjektu na základe rozhodnutie o zabezpečení veci v zmysle daňových predpisov bez zmluvného vzťahu, a to bezodplatne.

Množstvo uskladneného minerálneho oleja CÚ MI v skladovacích priestoroch spoločnosti SWS, spol. s r.o. Vojany, ako aj náklady na jeho uskladnenie dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 14

Externá spoločnosť	Množstvo v litroch	Uskladnené	Vyskladnené	Hodnota v €
SWS spol. s r.o., Vojany	420.000,00*	12.02.2010	trvá k 31.12.2019	0,00**

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Pozn.: * - prepočet 600.000 kg je 420.000 litrov

** - bezodplatne, uskladnený v priestoroch daňového subjektu na základe daňových predpisov bez zmluvného vzťahu

Stanovenie využitelnosti Centrálného skladu CÚ MI pri uskladňovaní minerálneho oleja dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 15

Roky	Kapacita skladu minerálneho oleja v litroch	Množstvo uskladneného minerálneho oleja v litroch	Využitelnosť Skladu v %	Prepočítané náklady pri 100% nej využitelnosti skladu v € na 1.000 litrov/rok
2017	20.000	40	0,20	81,30
2018	20.000	40	0,20	82,38
2019	20.000	1.000*	5,00	84,43

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Pozn.: * - minerálny olej uskladnený pre KÚ FS

Využitelnosť centrálného skladu bola vyčíslená porovnaním maximálnej kapacity centrálného skladu CÚ MI určenej na uskladnenie minerálneho oleja a skutočne uskladnením množstvom minerálneho oleja. Využitelnosť skladovacích priestoroch Centrálného skladu CÚ MI pri maximálnej kapacite skladu minerálneho oleja 20.000 litrov **bola minimálna** (v roku 2017 a 2018 bolo uskladnených iba 40 litrov a v roku 2019 iba 1.000 litrov).

Podiel z celkového množstva uskladneného minerálneho oleja CÚ MI v jeho centrálnom sklade a v spoločnosti SWS, s.r.o Vojany dokumentuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka č. 16

Miesto uskladnenia	Množstvo uskladneného minerálneho oleja v litroch	Podiel na uskladnení v %
Centrálny sklad CÚ Michalovce	1.040,00	0,25
SWS s.r.o., Vojany	420.000,00	99,75

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Na základe uvedených skutočností kontrolná skupina NKÚ SR porovnala prevádzkové náklady súvisiace s uskladnením minerálneho oleja v priestoroch CÚ MI s vynaloženými finančnými prostriedkami z rozpočtu FR SR určenými na skladovanie minerálneho oleja prostredníctvom outsourcingu.

Priemerná výška nákladov týkajúca sa uskladnenia minerálneho oleja prostredníctvom outsourcingu (uskladnenie v priestoroch daňového subjektu na základe Daňového poriadku) za kontrolované obdobie činila 0,00 € na 1.000 litrov/rok a priemerná výška prevádzkových nákladov centrálného skladu CÚ MI činila 82,70 € na 1.000 litrov/rok.

V prípade, ak bude zabezpečené množstvo minerálneho oleja prevyšovať maximálnu skladovaciu kapacitu CÚ MI, je potrebné upriamiť pozornosť na možnosť uskladnenia minerálneho oleja v priestoroch Centrálného skladu v Trstenej

Do nákladov na uskladnenie minerálneho oleja vo vlastných skladovacích zariadeniach CÚ MI **nie sú premietnuté náklady na zriadenie** centrálného skladu CÚ MI, **ani náklady na personálne zabezpečenie skladu**. Tým, že skladovacie zariadenie je vo vlastníctve štátu, vzhľadom k jeho amortizácii, rovnako bude musieť FR SR znášať **náklady na jeho renováciu**.

Likvidáciu minerálneho oleja realizovala firma FECUPRAL Prešov. Likvidácia sa realizovala dňa 22.02.2018 v priestoroch firmy FECUPRAL, a to zmiešaním metanolu a minerálneho oleja, čím prišlo k jeho znehodnoteniu a nebol vhodný na ďalšie využitie. Celkovo bolo zlikvidovaných 40 litrov minerálneho oleja a cena likvidácie činila 17,- €.

Množstvo zlikvidovaného minerálneho oleja CÚ MI v prevádzke spoločnosti FECUPRAL s.r.o., Jilemnického 2, Prešov dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 17

Miesto uskladnenia	Množstvo v litroch	Miesto likvidácie	Dátum likvidácie	Cena za likvidáciu v €
Sklad CÚ Michalovce	40,00	FECUPRAL s.r.o., Jilemnického 2, Prešov	22.02.2018	17,00

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Na základe vyššie uvedených skutočností má kontrolná skupina NKÚ SR za to, že CÚ MI **porušil ustanovenia zákona o správe majetku štátu ako aj interného riadiaceho aktu - Smernice č. 9/2013/1200100/S zo dňa 20.03.2013** tým, že nerealizoval ponukové konanie. V obidvoch prípadoch **mal** prepadnutý minerálny olej v prospech štátu **vyhlásiť za prebytočný majetok štátu a následne za neupotrebitelný majetok štátu**. V prípade SWS, spol. s r.o., Vojany **mal prepadnutý minerálny olej ponúknuť spracovateľom minerálneho oleja** na jeho ďalšie spracovanie tak, ako to odporúča aj vypracovaný „znalecký posudok č. 1/2014“. V prípade, žeby spracovatelia nemali záujem o ponúkaný tovar, prepadnutý minerálny olej **mal** CÚ MI **následne vyhlásiť za „neupotrebitelný majetok štátu“** a riešiť jeho formu likvidácie.

Nedostatočná činnosť CÚ MI v procese likvidácie tovaru má za následok neúmerné využívanie (blokovanie) skladovacej nádrže spoločnosti SWS, spol. s r.o., Vojany, čím sa neodôvodnene zabraňuje spoločnosti k ďalšiemu využívaniu skladovacej nádrže.

1.1. Colný úrad xxxxx

Colný úrad xxxxx bol zaradený do II. skupiny výberu vzorky CÚ, ktoré uskladňovali minerálny olej nielen vo svojich priestoroch, ale aj u externých spoločností.

CÚ NR v kontrolovanom období rokov 2017 až 2019 uskladňoval vo svojich priestoroch Centrálného skladu v Komárne **5.680 litrov minerálneho oleja**. Jednalo sa o tri osobitné prípady, z ktorých:

- v dvoch prípadoch sa jednalo o porušenie daňových predpisov v zmysle zákona o spotrebnej dani z minerálneho oleja;
- v jednom prípade bolo porušenie práv duševného vlastníctva v zmysle zákona o presadzovaní práv duševného vlastníctva.

Zároveň však CÚ NR v rokoch 2017 až 2019 uskladňoval **30.304 litrov minerálneho oleja aj u externej spoločnosti**, a to na základe „Zmluvy o skladovaní“ uzatvorenej so spoločnosťou JOPI TRADE, spol. s r.o., Vlčany. Zmluva bola podpísaná dňa 06.04.2016 na dobu neurčitú. Výška mesačného nájmu činila 200,- € bez DPH. V zmysle Článku XVII smernice č. 9/2013/1200100/S zo dňa 20.03.2013 upravujúcej uskladnenie tovaru, vedenie evidencií, predaj a iné zaobchádzanie s tovarom nadobudnutým v súvislosti s colným dohľadom a daňovým dozorom, kúpne zmluvy, zmluvy o bezodplatnom prevode majetku štátu a zmluvy o uskladnení tovaru uzatvára príslušný riaditeľ CÚ.

Všetky prípady, v ktorých bol minerálny olej či už zabezpečený alebo zaistený, realizovali Stanice colného úradu Štúrovo a xxxxx. Tieto organizačné útvary zastrešovali všetky úkony od prvotného zabezpečenia minerálneho oleja, až po vydanie právoplatného rozhodnutia o prepadnutí veci. Konanie vo veci vzniku daňovej povinnosti vykonávali miestne príslušné pobočky colného úradu. Procesom skladovania a likvidácie minerálneho oleja sa v zmysle vtedy platného OP CÚ zaoberalo Oddelenie hospodárske (do 31.07.2017). **Od 01.08.2017** celá oblasť agendy týkajúca sa uskladnenia tovaru, cez vedenie evidencie až po samotnú likvidáciu tovaru prešla pod Oddelenie organizačné.

Časový úsek odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o prepadnutí minerálneho oleja až po zaslanie žiadosti o likvidáciu tovaru na príslušný organizačný útvar dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 18

Subjekt	Množstvo MO	MJ	Prvotný úkon	Právoplatné R o prepadnutí MO	Žiadosť o likvidáciu na príslušný útvar	Počet dní od právoplatného R až po žiadosť o likvidáciu
Pavol Žuža, Kolárovo	5.000	liter	19.10.2015	14.9.2016	9.3.2017	176
Erik Lettrich, Partizánske	500	liter	26.7.2016	29.9.2016	25.4.2018	573
EURO VAT, Alekšince	180	liter	12.2.2013	9.8.2018	3.5.2019	236
František Hnáta *	30.304	liter	1.3.2016	29.6.2020	4.7.2020	5

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Pozn.: * - uskladnenie za úhradu outsourcingom

Kontrolná skupina NKÚ SR po preverení predloženej spisovej dokumentácie uvádza, že stanice colného úradu vo veľmi dlhom časovom horizonte žiadali príslušný organizačný útvar o vykonanie likvidácie. V niektorých prípadoch sa **jednalo takmer o dvojročný rozdiel** medzi právoplatným prepadnutím tovaru až po žiadosť o likvidáciu minerálneho oleja.

Na podrobnejšie znázornenie časovej osi odzrkadľujúcej zdĺhavosť vnútorných procesov týkajúcich sa úkonov potrebných k samotnému vydaniu rozhodnutia o neupotrebitelnosti majetku štátu dokumentuje nasledovná tabuľka.

Tabuľka č. 19

Subjekt	Žiadosť o likvidáciu	Žiadosť o využitie MO pre potreby FS	Žiadosť o vyhlásenie prebytočnosti	Rozhodnutie o prebytočnosti zo dňa	Žiadosť CÚ na neupotrebitelnosť	Rozhodnutie prezidenta o neupotrebitelnosti majetku štátu	Likvidácia MO
Pavol Žuža, Kolárovo	9.3.2017	18.5.2018	19.6.2018	19.7.2018	16.1.2019	22.4.2019	5.9.2019
Erik Lettrich, Partizánske	25.4.2018	18.5.2018	19.6.2018	19.7.2018	16.1.2019	22.4.2019	5.9.2019
EURO VAT, Alekšince	3.5.2019	X	X	X	X	X	5.9.2019
František Hnáta	4.7.2020						

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Kontrolná skupina NKÚ SR po preverení všetkých skutočností konštatuje, že Oddelenie hospodárske (od 01.01.2017 do 31.07.2017) a Oddelenie organizačné (od 01.08.2017) v jednom prípade **nekonalo vo veci** zabezpečenia potrebných úkonov na likvidáciu **viac než rok**.

Komplexný prehľad o časovom horizonte plynúcom od právoplatného rozhodnutia o prepadnutí minerálneho oleja až po samotný úkon likvidácie znázorňuje tabuľka.

Tabuľka č. 20

Subjekt	Množstvo MO	MJ	Prvotný úkon	Právoplatné R o prepadnutí MO	Žiadosť o likvidáciu na príslušný útvar	Počet dní od právoplatného R až po žiadosť o likvidáciu	Likvidácia MO	Počet dní od právoplatnosti R až po likvidáciu
Pavol Žuža, Kolárovo	5.000	liter	19.10.2015	14.9.2016	9.3.2017	176	5.9.2019	1 086
Erik Lettrich, Partizánske	500	liter	26.7.2016	29.9.2016	25.4.2018	573	5.9.2019	1.071
EURO VAT, Alekšince	180	liter	12.2.2013	9.8.2018	3.5.2019	236	5.9.2019	361
František Hnáta	30.304	liter	1.3.2016	29.6.2020	4.7.2020	5	*	

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR. Pozn.: * ku dňu 31.12.2020 nebol minerálny olej zlikvidovaný

Ako možno vidieť, **vo viacerých prípadoch** bol **prepadnutý minerálny olej uskladnený** v priestoroch Centrálného skladu Komárno **viac než tri roky**. Ku dňu 31.12.2020 prepadnutý minerálny olej **v množstve 30 304 litrov nebol zlikvidovaný**.

V jednom prípade bol minerálny olej uskladnený u externej spoločnosti JOPI TRADE, s.r.o. Vičany

outsourcingom, za čo mesačne vznikali finančnej správe náklady na jeho uskladnenie. Celkovo bolo outsourcingom uskladnených 30.304 litrov minerálneho oleja a úhrnné náklady **za jeho uskladnenie** predstavovali vo finančnom vyčíslení **8.640,- €**.

Množstvo uskladneného minerálneho oleja CÚ NR v skladovacích priestoroch spoločnosti JOPI TRADE, s.r.o. Vlčany, ako aj náklady na jeho uskladnenie dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 21

Externá spoločnosť	Množstvo v litroch	Uskladnené	Vyskladnené	Cena za uskladnenie v €	Náklady na uskladnenie v €/1.000 litrov/rok
JOPI TRADE, s.r.o., Vlčany 155	30.304,00	pred 01.01.2017	po 31.12.2019	8.640,00	95,04

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Stanovenie využitelnosti Centrálného skladu CÚ NR pri uskladňovaní minerálneho oleja dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 22

Roky	Kapacita skladu minerálneho oleja v litroch	Množstvo uskladneného minerálneho oleja v litroch	Využitelnosť skladu v %	Prepočítané náklady pri 100% nej využitelnosti skladu v € na 1.000 litrov/rok
2017	7.000	5.680	81,14	5,15
2018	25.000	5.680	22,72	1,57
2019	25.000	5.680	22,72	1,57

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Využitelnosť centrálného skladu bola vyčíslená porovnaním maximálnej kapacity centrálného skladu CÚ NR určenej na uskladnenie minerálneho oleja a skutočne uskladnením množstvom minerálneho oleja.

Podiel z celkového množstva uskladneného minerálneho oleja CÚ NR v jeho centrálnom sklade a v spoločnosti JOPI TRADE, s.r.o. Vlčany dokumentuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka č. 23

Miesto uskladnenia	Množstvo uskladneného minerálneho oleja v litroch	Podiel na uskladnení v %
Centrálny sklad CÚ xxxxx	5.680,00	15,78
JOPI TRADE, s.r.o., Vlčany	30.304,00	84,22

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Na základe uvedených skutočností kontrolná skupina NKÚ SR porovnala prevádzkové náklady súvisiace s uskladnením minerálneho oleja v priestoroch CÚ NR s vynaloženými finančnými prostriedkami z rozpočtu FR SR určenými na skladovanie minerálneho oleja prostredníctvom outsourcingu.

Priemerná výška nákladov týkajúca sa uskladnenia minerálneho oleja prostredníctvom outsourcingu za kontrolované obdobie činila 95,04 € na 1.000 litrov/rok a priemerná výška prevádzkových nákladov centrálného skladu CÚ NR činila 2,76 € na 1.000 litrov/rok.

Z uvedeného porovnania jednoznačne vyplýva **výhodnosť** uskladnenia minerálneho oleja **vo vlastných skladovacích priestoroch** oproti uskladňovaniu minerálneho oleja outsourcingom za predpokladu, že centrálny sklad bude mať dostatočnú skladovaciu kapacitu. Zároveň je potrebné upriamiť pozornosť na možnosť uskladnenia minerálneho oleja v priestoroch Centrálného skladu v Trstenej.

Pretože centrálny sklad CÚ NR **nemal dostatočnú skladovaciu kapacitu**, bolo 30.304 litrov minerálneho oleja uskladnených prostredníctvom outsourcingu na základe uzatvorenej zmluvy.

Do nákladov na uskladnenie minerálneho oleja vo vlastných skladovacích zariadeniach CÚ NR **nie sú premietnuté náklady na zriadenie** centrálného skladu CÚ NR, **ani náklady na personálne zabezpečenie skladu**. Tým, že skladovacie zariadenie je vo vlastníctve štátu, vzhľadom k jeho amortizácii, rovnako bude musieť FR SR znášať **náklady na jeho renováciu**.

Likvidáciu minerálneho oleja v roku 2019 realizovala firma KONZEKO, s.r.o. Markušovce. Celkovo bolo zlikvidovaných **5.680 litrov** minerálneho oleja a likvidácie bola vykonaná bezodplatne. Minerálny olej bol pri odbere zmiešaný so znečisteným iným odpadovým olejom, ktorý v priestoroch firmy prešiel technológiou dvojstupňovej vákuovej destilácie.

Množstvo zlikvidovaného minerálneho oleja CÚ NR spoločnosťou KONZEKO, s.r.o. Markušovce dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 24

Miesto uskladnenia	Množstvo v litroch	Miesto likvidácie	Dátum likvidácie	Cena za likvidáciu v €
Centrálny sklad, Komárno	5.680,00	KONZEKO, s.r.o., Areál NPZ 510, Markušovce	05.09.2019	0,00

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Na základe vyššie uvedených skutočností kontrolná skupina NKÚ SR **konštatuje neflexibilné konanie** CÚ NR **vo veci likvidácie** minerálneho oleja. Keby stanice colného úradu **včas zaslali žiadosť** o likvidáciu minerálneho oleja na príslušný organizačný útvar a útvar následne konal vo veci likvidácie, **nemusel byť minerálny olej príliš dlho uskladnený** v skladových priestoroch CÚ NR. Uvedeným konaním sa neefektívne využívala skladovacia kapacita centrálneho skladu.

Napriek tomu, že **sú dodržané zákonné lehoty** na vydávanie príslušných rozhodnutí, **je možné zefektívniť** rozhodovací proces. Jedná sa predovšetkým o včasné zasielanie žiadosti o likvidáciu tovaru na príslušný organizačný útvar, aby proces likvidácie nebol zdĺhavý.

1.1. Colný úrad Prešov

Colný úrad Prešov bol zaradený do II. skupiny výberu vzorky CÚ, ktoré uskladňovali minerálny olej nielen vo svojich priestoroch, ale aj u externých spoločností.

CÚ PO v kontrolovanom období rokov 2017 až 2019 uskladňoval vo svojich priestoroch centrálneho skladu **64 litrov minerálneho oleja**. Jednalo sa o jeden prípad, v ktorom bolo zistené porušenie daňových predpisov v zmysle zákona o spotrebnej dani z minerálneho oleja.

Zároveň však CÚ PO v rokoch 2017 až 2019 uskladňoval **36.914,50 litrov** (31.021,50 litrov minerálneho oleja a 10.770 kg minerálneho oleja, po prepočte 7.639 litrov) aj u externých spoločností:

- v dvoch prípadoch uskladňoval **v spoločnosti EKOL - recyklačné služby, s.r.o. Prešov** v celkovom množstve **10.770 kg minerálneho oleja** (7 539 litrov) , v ktorých išlo o porušenie daňových predpisov v zmysle zákona o spotrebnej dani z minerálneho oleja;
- v dvoch prípadoch uskladňoval v spoločnosti SLOVNAFT, a.s., Bratislava SLKL Kapušany v celkovom množstve **5.021,50 litrov minerálneho oleja** (prípade prevzatý od KÚ FS), v ktorých išlo o porušenie daňových predpisov v zmysle zákona o spotrebnej dani z minerálneho oleja;
- v jednom prípade uskladňoval v spoločnosti SERGIO, s.r.o. Veľký Šariš, ktorému bolo v zmysle Daňového poriadku zabezpečených **26.000 litrov minerálneho oleja** (upravené množstvo bolo 24.354 litrov) a zároveň zostal minerálny olej uskladnený v priestoroch daňového subjektu.

Dňa 30.01.2009 bola uzatvorená „Zmluva č. 06/01/2009“ medzi CÚ PO a spoločnosťou EKOL s.r.o., Prešov o zabezpečení prepravy a uskladnenia minerálneho oleja. Doba platnosti zmluvy bola dohodnutá na dobu neurčitú. V zmysle Čl. IV - cena a platobné podmienky si firma účtuje za uskladnenie 0,66 €/kontajner/deň bez DPH.

Dňa 11.04.2016 bola uzatvorená „Zmluva o uskladnení minerálnych olejov č. 0709623/00“ medzi FR SR a spoločnosťou SLOVNAFT, a. s. Bratislava. Zmluva bola uzatvorená na dobu 1 roka. Firma si za skladné účtuje 0,000109 €/liter/deň bez DPH.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Všetky případy, v ktorých bol minerálny olej zabezpečený, realizovali Stanice colného úradu Prešov a Bardejov. Tieto organizačné útvary zastrešovali všetky úkony od prvotného zabezpečenia minerálneho oleja, až po vydanie právoplatného rozhodnutia o prepadnutí veci. Konanie vo veci vzniku daňovej povinnosti vykonávali miestne príslušné pobočky colného úradu. Procesom skladovania a likvidácie minerálneho oleja sa v zmysle vtedy platného Organizačného poriadku colných úradov zaoberalo Oddelenie hospodárske (do 31.07.2017). **Od 01.08.2017** celá oblasť agendy týkajúca sa uskladnenia tovaru, cez vedenie evidencie až po samotnú likvidáciu tovaru prešla pod Oddelenie organizačné.

Časový úsek odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o prepadnutí minerálneho oleja až po zaslanie žiadosti o likvidáciu tovaru na príslušný organizačný útvar dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 25

Subjekt	Množstvo MO	MJ	Prvotný úkon	Právoplatné R o prepadnutí MO	Žiadosť o likvidáciu na príslušný útvar	Počet dní od právoplatného R až po žiadosť o likvidáciu
Volodymyr Syvulskyi, Ukrajina	64	liter	15.2.2018	7.6.2018	10.3.2020	642
Marek Večurkovský, Stropkov **	1.810	kg	27.4.2018	14.5.2018	9.2.2021	906
Blažej Gondžúr - MERATO **	8.960	kg	26.3.2018	15.10.2018	22.10.2018	8
SERGIO, s.r.o. Veľký Šariš *	26.000	liter	10.2.2017	3.4.2018	17.10.2019	562
Róbert Javorský **	1.256	liter	rok 2012	13.11.2014	15.8.2015	275
Marián Hanzely **	3.765,50	liter	rok 2012	13.11.2014	15.8.2015	275

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Pozn.: * - uskladnenie bezodplatne outsourcingom v priestoroch daňového subjektu bez zmluvného vzťahu

** - uskladnenie za úhradu outsourcingom

Kontrolná skupina NKÚ SR po preverení predloženej spisovej dokumentácie uvádza, že stanice colného úradu vo veľmi dlhom časovom horizonte žiadali príslušný organizačný útvar o vykonanie likvidácie. V niektorých prípadoch sa jednalo takmer o viac ako dvojročný rozdiel medzi právoplatným prepadnutím tovaru až po žiadosť o likvidáciu minerálneho oleja.

Na podrobnejšie znázornenie časovej osi odzrkadľujúcej zdĺhavosť vnútorných procesov týkajúcich sa úkonov potrebných k samotnému vydaniu rozhodnutia o neupotrebitelnosti majetku štátu dokumentuje nasledovná tabuľka.

Tabuľka č. 26

Subjekt	Žiadosť o likvidáciu	Žiadosť o využitie MO pre potreby FS	Žiadosť o vyhlásenie prebytočnosti	Rozhodnutie o prebytočnosti zo dňa	Žiadosť CU na neupotrebitelnosť	Rozhodnutie prezidenta o neupotrebitelnosti majetku štátu	Likvidácia MO
Volodymyr Syvulskyi, Ukrajina	10.3.2020	18.2.2021	9.3.2021				nebola
Marek Večurkovský, Stropkov	9.2.2021	18.2.2021	9.3.2021				nebola
Blažej Gondžúr - MERATO	22.10.2018	18.2.2021	9.3.2021				nebola
SERGIO, s.r.o. Veľký Šariš	17.10.2019	18.2.2021	9.3.2021				nebola
Róbert Javorský	15.8.2015	nebola	11.1.2016	16.2.2016	X*	X*	26.10.2017
Marián Hanzely	15.8.2015	nebola	11.1.2016	16.2.2016	X*	X*	26.10.2017

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Pozn.: X* - tento úkon nebolo potrebné realizovať z dôvodu úspešného ponukového konania pre HaZZ SR

Kontrolná skupina NKÚ SR po preverení všetkých skutočností konštatuje, že Oddelenie hospodárske (od 01.01.2017 do 31.07.2017) a Oddelenie organizačné (od 01.08.2017) vo viacerých prípadoch nekonalo vo veci zabezpečenia potrebných úkonov na likvidáciu takmer dva roky.

Z dôvodu správneho posúdenia správy majetku štátu kontrolná skupina NKÚ SR zaslala dňa 17.03.2021

pod číslom Z-0001711/2021/1100/NAA na FR SR „Vyžiadanie podľa § 17 zákona o NKÚ SR“, v ktorom žiadala podať vysvetlenie ku kontrolnému zisteniu:

- Prečo nebol prepadnutý minerálny olej z prípadu Volodymyr Syvulskyi, Ukrajina do dňa 31.12.2020 vyhlásený za prebytočný majetok štátu a za neupotrebitelný majetok štátu v zmysle smernice č. 9/2013/12000100/S zo dňa 20.03.2013 a následne zlikvidovaný?
- Prečo nebol prepadnutý minerálny olej z prípadu Maroš Večurkovský, Stropkov do dňa 31.12.2020 vyhlásený za prebytočný majetok štátu a za neupotrebitelný majetok štátu v zmysle smernice č. 9/2013/12000100/S zo dňa 20.03.2013 a následne zlikvidovaný?
- Prečo nebol prepadnutý minerálny olej z prípadu Blažej Gondžúr, Prešov do dňa 31.12.2020 vyhlásený za prebytočný majetok štátu a za neupotrebitelný majetok štátu v zmysle smernice č. 9/2013/12000100/S zo dňa 20.03.2013 a následne zlikvidovaný?
- Prečo nebol prepadnutý minerálny olej z prípadu SERGIO, s.r.o. Veľký Šariš do dňa 31.12.2020 vyhlásený za prebytočný majetok štátu a za neupotrebitelný majetok štátu v zmysle smernice č. 9/2013/12000100/S zo dňa 20.03.2013 a následne zlikvidovaný?

Dňa 26.03.2021 bola doručená „odpoveď“ prostredníctvom mailu, v ktorej sa uvádza k bodom, že CÚ PO zisťoval využitie uvedeného minerálneho oleja, ktorý sa stal majetkom štátu, ale z dôvodu jeho pôvodu a aj z dôvodu pandémie Covid-19 nebol oň záujem a až koncom roka 2020 sme získali informáciu o jeho možnom využití MV SR resp. HaZZ SR vo výcvikovom stredisku Lešť od jari 2021. Na základe uvedeného navrhol CÚ PO prezidentovi FS (list. č. 90106/2021 odoslaný dňa 5.3.2021) vyhlásiť tento tovar za prebytočný a preložil mu prostredníctvom sekcie ekonomiky FR SR žiadosť o vyhlásenie minerálneho oleja za prebytočný majetok štátu.

Komplexný prehľad o časovom horizonte plynúcom od právoplatného rozhodnutia o prepadaní minerálneho olej až po samotný úkon likvidácie znázorňuje tabuľka.

Tabuľka č. 27

Subjekt	Množstvo MO	MJ	Prvotný úkon	Právoplatné R o prepadaní MO	Žiadosť o likvidáciu na príslušný útvar	Počet dní od právoplatného R až po žiadosť o likvidáciu	Likvidácia MO	Počet dní od právoplatnosti R až po likvidáciu
Volodymyr Syvulskyi, Ukrajina	64 liter		15.2.2018	7.6.2018	10.3.2020	642	nebola	938*
Marek Večurkovský, Stropkov	1.810 kg		27.4.2018	14.5.2018	9.2.2021	906	nebola	838*
Blažej Gondžúr - MERATO	8.960 kg		26.3.2018	15.10.2018	22.10.2018	8	nebola	839*
SERGIO, s.r.o. Veľký Šariš	26.000 liter		10.2.2017	3.4.2018	17.10.2019	562	nebola	1.003*
Róbert Javorský	1.256 liter		rok 2012	13.11.2014	15.8.2015	275	26.10.2017	1.078
Marián Hanzely	3.765,50 liter		rok 2012	13.11.2014	15.8.2015	275	26.10.2017	1.078

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Pozn.: * stav k 31.12.2020 - tovar nie je zlikvidovaný

Ako možno vidieť, vo viacerých prípadoch bol **prepadnutý minerálny olej uskladnený** či už v priestoroch centrálného skladu CÚ PO, alebo outsourcingom **takmer tri roky**. Ku dňu 31.12.2020 prepadnutý minerálny olej **v množstve 33.603 litrov nebol zlikvidovaný**.

V dvoch prípadoch bol **minerálny olej uskladnený u externej firmy** EKOL - recyklačné služby, s.r.o. Prešov outsourcingom, za čo mesačne vznikali finančnej správe náklady na jeho uskladnenie. Celkovo bolo outsourcingom uskladnených 7.539 litrov minerálneho oleja a úhrnné náklady **za jeho uskladnenie** predstavovali vo finančnom vyčíslení **2.215,33 €**. Po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o prepadaní veci bol minerálny olej v mesiaci 10/2018 preskladený do priestorov finančnej správy SR, a to do Centrálného skladu v Trstenej.

V dvoch prípadoch bol **minerálny olej uskladnený u externej firmy** SLOVNAFT, a. s. Bratislava - terminál Kapušany outsourcingom, za čo mesačne vznikali finančnej správe náklady na jeho uskladnenie. Celkovo bolo outsourcingom uskladnených 5.021,50 litrov minerálneho oleja a úhrnné náklady **za jeho uskladnenie** predstavovali vo finančnom vyčíslení **163,80 €**. Napriek tomu, že FR SR vydalo rozhodnutie o prebytočnosti majetku štátu vo februári 2016, Oddelenie organizačné CÚ PO skutočne zlikvidovalo prepadnutý minerálny olej až v októbri 2017, **čo je viac než rok po vyhlásení prebytočného majetku štátu**.

V jednom prípade bol minerálny olej uskladnený u daňového subjektu, ktorému bol aj zabezpečený v zmysle Daňového poriadku. Celkovo bolo outsourcingom **bezodplatne** uskladnených 24.354 litrov (pôvodné množstvo 26.000 litrov) minerálneho oleja

Množstvo uskladneného minerálneho oleja CÚ PO v skladovacích priestoroch viacerých externých spoločností ako aj náklady na jeho uskladnenie dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 28

Miesto uskladnenia	Množstvo uskladneného minerálneho oleja v litroch	Náklady v € na 1.000 litrov/rok
EKOL s.r.o., Prešov	6.272,00	582,19
	1.267,00	456,33
SLOVNAFT a.s., Kapušany	5.021,50	39,84
SERGIO s.r.o., Veľký Šariš	24.354,00*	0,00*

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Pozn.: * Uskladnenie minerálneho oleja na základe Daňového poriadku bez zmluvného vzťahu

Stanovenie využitelnosti Centrálného skladu CÚ PO pri uskladňovaní minerálneho oleja dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 29

Roky	Kapacita skladu minerálneho oleja v litroch	Množstvo uskladneného minerálneho oleja v litroch	Využitelnosť skladu v %	Prepočítané náklady pri 100% nej využitelnosti skladu v € na 1.000 litrov/ rok
2017	1.000	463,50	46,35	114,10
2018	1.000	64,00	6,40	109,64
2019	1.000	0,00	0,00	113,18

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Využitelnosť centrálného skladu bola vyčíslená porovnaním maximálnej kapacity centrálného skladu CÚ PO určenej na uskladnenie minerálneho oleja a skutočne uskladnením množstvom minerálneho oleja.

Podiel z celkového množstva uskladneného minerálneho oleja CÚ PO v jeho centrálnom sklade a v externých spoločnostiach dokumentuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka č. 30

Miesto uskladnenia	Množstvo uskladneného minerálneho oleja v litroch	Podiel na uskladnení v %
Centrálny sklad CÚ Prešov	527,50	1,41
EKOL s.r.o., Prešov	7.539,00	20,14
SLOVNAFT a.s. Kapušany	5.021,50	13,41
SERGIO s.r.o., V.Šariš*	24.354,00	65,04

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Na základe uvedených skutočností kontrolná skupina NKÚ SR porovnala prevádzkové náklady súvisiace s uskladnením minerálneho oleja v priestoroch CÚ PO s vynaloženými finančnými prostriedkami z rozpočtu FR SR určenými na skladovanie minerálneho oleja prostredníctvom outsourcingu.

Priemerná výška nákladov týkajúca sa uskladnenia minerálneho oleja prostredníctvom outsourcingu za kontrolované obdobie činila 359,45 € na 1.000 litrov/rok a priemerná výška prevádzkových nákladov centrálného skladu CÚ PO činila 112,31 € na 1.000 litrov/rok.

Z uvedeného porovnania jednoznačne vyplýva **výhodnosť** uskladnenia minerálneho oleja **vo vlastných skladovacích priestoroch** oproti uskladňovaniu minerálneho oleja outsourcingom za predpokladu, že centrálny sklad bude mať dostatočnú skladovaciu kapacitu. Zároveň je potrebné upriamiť pozornosť na možnosť uskladnenia minerálneho oleja v priestoroch Centrálného skladu v Trstenej.

Pretože centrálny sklad CÚ PO **nemal dostatočnú skladovaciu** kapacitu, bolo 12.560,50 litrov minerálneho oleja uskladnených prostredníctvom outsourcingu na základe uzatvorenej zmluvy a zvyšných 24.354 litrov minerálneho oleja bolo uskladnených bezodplatne v priestoroch daňového subjektu, ktorému bol predmetný tovar zabezpečený.

Do nákladov na uskladnenie minerálneho oleja vo vlastných skladovacích zariadeniach CÚ PO **nie sú premietnuté náklady na zriadenie** centrálného skladu CÚ PO, **ani náklady na personálne zabezpečenie skladu**. Tým, že skladovacie zariadenie je vo vlastníctve štátu, vzhľadom k jeho amortizácii, rovnako bude musieť FR SR znášať **náklady na jeho renováciu**.

Likvidácia minerálneho oleja nebola počas kontrolovaného obdobia **realizovaná**. V rámci ponukového konania v zmysle zákona o správe majetku štátu HaZZ SR prejavil záujem o **7.043,51 litrov** (5.021,50 litrov minerálneho oleja z kontrolovaného obdobia) prepadnutého minerálneho oleja z dôvodu jeho využitia v ich Výcvikovom stredisku na Lešti. Na základe týchto skutočností sa vyhotovila „Zmluva o bezodplatnom prevode hnuiteľného majetku“, na základe ktorej sa dňa 26.10.2017 odovzdal prebytočný majetok štátu - minerálny olej.

Množstvo uskladneného minerálneho oleja vydaného zo skladovacích priestoroch CÚ PO pre HaZZ SR dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 31

Miesto uskladnenia	Množstvo v litroch	Vydané	Dátum vydania	Cena za likvidáciu v €
Sklad CÚ Prešov	1.644,01	HaZZ SR	25.10.2017	0,00
Sklad CÚ Prešov	5.319,50	HaZZ SR	26.10.2017	0,00
Sklad CÚ Prešov	80,00	HaZZ SR	29.11.2017	0,00

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Na základe vyššie uvedených skutočností kontrolná skupina NKÚ SR **konštatuje neflexibilné konanie** CÚ PO **vo veci likvidácie** minerálneho oleja. Keby stanice colného úradu **včas zaslali žiadosť o likvidáciu** minerálneho oleja na príslušný organizačný útvar **a ak by tento útvar následne konal, nemusel byť minerálny olej príliš dlho uskladnený** v skladových priestoroch colného úradu resp. outsourcingom. Uvedeným konaním sa **neefektívne využívala skladovacia kapacita** centrálného skladu.

Napriek tomu, že **sú dodržané zákonné lehoty** na vydávanie príslušných rozhodnutí, **je možné zefektívniť** rozhodovací proces. Jedná sa predovšetkým o včasné zasielanie žiadosti o likvidáciu tovaru na príslušný organizačný útvar ako aj kontinuálne úkony Oddelenia organizačného, **aby proces likvidácie nebol zdĺhavý**.

1.1. Colný úrad Žilina

Colný úrad Žilina bol zaradený do I. skupiny výberu vzorky CÚ, ktoré **uskladňovali minerálny olej výlučne vo svojich priestoroch**.

CÚ ZA v kontrolovanom období rokov 2017 až 2019 **uskladňoval vo svojich priestoroch** centrálného skladu **397.980,82 litrov minerálneho oleja**. Jednalo sa o 43 prípadov, z ktorých:

- 34 prípadov sa týkalo uskladneného minerálneho oleja CÚ ZA;
- 9 prípadov sa týkalo uskladnenia minerálneho oleja pre iné organizačné útvary finančnej správy (5 prípadov KÚ FS, 4 prípady CÚ PO).

CÚ ZA v rámci kontrolovaného obdobia v siedmych prípadoch zabezpečil minerálny olej z dôvodu porušenia daňových predpisov v zmysle zákona o spotrebnej dani z minerálneho oleja.

Všetky prípady, v ktorých bol minerálny olej zabezpečený, realizovali **Stanice colného úradu Žilina - centrála a Trstená**. Tieto organizačné útvary zastrešovali všetky úkony od prvotného zabezpečenia minerálneho oleja, až po vydanie právoplatného rozhodnutia o prepadnutí veci. Konanie vo veci vzniku daňovej povinnosti vykonávali miestne príslušné pobočky colného úradu. Procesom skladovania sa zaoberal Centrálny sklad Trstená, ktorý bol v roku 2018 skolaudovaný ako novovybudovaný sklad určený na uskladňovanie minerálneho oleja a liehu.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Procesom likvidácie minerálneho oleja sa v zmysle vtedy platného OP CÚ zaoberalo Oddelenie hospodárske (do 31.07.2017). **Od 01.08.2017** celá oblasť agendy týkajúca sa uskladnenia tovaru, cez vedenie evidencie až po samotnú likvidáciu tovaru prešla pod Oddelenie organizačné.

Časový úsek odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o prepadnutí minerálneho oleja až po zaslanie žiadosti o likvidáciu tovaru na príslušný organizačný útvar dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 32

Subjekt	Množstvo MO	MJ	Prvotný úkon	Právoplatné R o prepadnutí MO	Žiadosť o likvidáciu na príslušný útvar	Počet dní od právoplatného R až po žiadosť o likvidáciu
DAHOMAN GROUP Teplice	37.700	litre	14.11.2018	27.9.2019	nebola	461*
Vladimír Taraba, Strečno	1.000	litre	28.6.2016	10.2.2017	nebola	1.420
TOROINVEST, ČR	26.925	litre	9.1.2019	3.2.2020	nebola	322*
Miroslav Garbiar Habovka	3.800	litre	24.7.2017	12.7.2017	nebola	1.268
Miroslav Garbiar Habovka	3.800	litre	7.4.2019	4.9.2020	nebola	92*
KARDOS ALFRÉD, D. Streda	31.438	litre	14.6.2017	6.8.2018	3.11.2020	878
Dandy Group, Žilina	18.500	litre	27.1.2015	12.12.2017	16.1.2018	35

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Pozn. * - k 31.12.2020 nebola zaslaná žiadosť o likvidáciu tovaru

Kontrolná skupina NKÚ SR po preverení predloženej spisovej dokumentácie uvádza, že stanice colného úradu vo veľmi dlhom časovom horizonte žiadali príslušný organizačný útvar o vykonanie likvidácie. V jednom prípade sa **jednalo takmer o dvojiročný rozdiel** medzi právoplatným prepadnutím tovaru až po žiadosť o likvidáciu minerálneho oleja a v piatich prípadoch **vôbec nepožiadali** o likvidáciu ani do dňa 31.12.2020.

Na podrobnejšie znázornenie časovej osi odzrkadľujúcej zdĺhavosť vnútorných procesov týkajúcich sa úkonov potrebných k samotnému vydaniu rozhodnutia o neupotrebitelnosti majetku štátu dokumentuje nasledovná tabuľka.

Tabuľka č. 33

Subjekt	Žiadosť o likvidáciu	Žiadosť o využitie MO pre potreby FS	Žiadosť o vyhlásenie prebytočnosti	Rozhodnutie o prebytočnosti zo dňa	Žiadosť CU na neupotrebitelnosť	Rozhodnutie prezidenta o neupotrebitelnosti majetku štátu	Likvidácia MO
DAHOMAN GROUP Teplic	nebola	nebola	nebola		nebola	nebolo	nebola
Vladimír Taraba, Strečno	nebola	nebola	nebola		nebola	nebolo	nebola
TOROINVEST, ČR	nebola	nebola	nebola		nebola	nebolo	nebola
Miroslav Garbiar Habovka	nebola	nebola	nebola		nebola	nebolo	nebola
Miroslav Garbiar Habovka	nebola	nebola	nebola		nebola	nebolo	nebola
KARDOS ALFRÉD, DS	3.11.2020	nebola	nebola		nebola	nebolo	nebola
Dandy Group, Žilina	16.1.2018	nebola	nebola		nebola	nebolo	nebola

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Kontrolná skupina NKÚ SR po preverení všetkých skutočností konštatuje, že Oddelenie hospodárske (od 01.01.2017 do 31.07.2017) a Oddelenie organizačné (od 01.08.2017) v jednom prípade **nekonalo vo veci** zabezpečenia potrebných úkonov na likvidáciu **takmer dva roky**.

Následne kontrolná skupina NKÚ SR za účelom objektívneho posúdenia nakladania s prepadnutým minerálnym olejom - nerealizovanie likvidácie požiadala dňa 14.04.2014 kontrolovaný subjekt o podanie vysvetlenia.

Dňa 27.04.2021 bol kontrolnej skupine NKÚ SR doručený mail týkajúci sa **požiadavky o zaujatie stanoviska vo veci nakladanie s prepadnutým minerálnym olejom**. Z uvedeného vyplýva, že:

- Dňa 10.08.2016 požiadal CÚ ZA SE FR SR o zaujatie stanoviska pri nakladaní s minerálnym olejom, nakoľko nie je jednoznačné o aký hnuťelný majetok sa jedná (vymedzený alebo nevymedzený).
- Dňa 12.05.2017 CÚ ZA obdržal „stanovisko č. 575050/2017, v ktorom sa uvádza, že FR SR požiadalo MF SR o posúdenie o aký hnuťelný majetok sa jedná. V zmysle usmernenia z MF SR je zrejmé, že prepadaný minerálny olej sa považuje za „vymedzený hnuťelný majetok“.
- Za vymedzený hnuťelný majetok štátu sa podľa § 8f písm. d) zákona o účtovníctve považuje aj iný hnuťelný majetok štátu, ktorého obstarávací cena alebo reprodukčná obstarávací cena je vyššia ako 10.000 eur, a ak neuplynulo viac ako päť rokov od dátumu jeho prvého uvedenia do prevádzky; ak nie je zrejmý dátum prvého uvedenia do prevádzky, lehota piatich rokov plynie od roku výroby tohto hnuťelného majetku štátu.
- V zmysle stanoviska majetok, ktorý prepadol v prospech štátu, sa považuje za bezodplatne nadobudnutý majetok. V súlade s § 24 zákona o účtovníctve je účtovná jednotka povinná oceniť majetok ku dňu ocenenia, a to ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu a ku dňu zostavenia účtovnej závierky. V zmysle § 25 ods. 1 písm. d) zákona o účtovníctve, sa takýto majetok oceňuje reálnou hodnotou. Reálnou hodnotou sa podľa § 27 zákona o účtovníctve rozumie trhovú cenu, hodnota zistená oceňovacími modelmi (ak nie je známa trhovú cena), alebo posudok znalca (ak nie je známa trhovú cenu, alebo nemožno zistiť hodnotu oceňovacími modelmi).
- Začiatok plynutia päťročnej lehoty je potrebné začať počítať odo dňa výroby minerálneho oleja.

Dňa 19.04.2021 CÚ ZA **opätovne požiadal SE FR SR o „zaujatie stanoviska“** k jednoznačnému určeniu či sa jedná o vymedzený hnuťelný majetok alebo nevymedzený hnuťelný majetok a teda ako správne určiť obstarávaciu cenu a deň výroby, k čomu zároveň uvádza:

- Na základe vyššie uvedeného vyplýva, že pre účely rozhodnutia či minerálny olej je alebo nie je vymedzeným hnuťelným majetkom je dôležité poznať jeho reálnu hodnotu a dátum výroby minerálneho oleja. Spôsob oceňovania minerálneho oleja - určenie jeho reálnej hodnoty uviedlo FR SR so svojom stanovisku. Z uvedeného Stanoviska a ani zo Smernice však nie je zrejmé, či uvedená reálna hodnota má obsahovať, okrem hodnoty samotného minerálneho oleja aj iné zložky ceny a to spotrebnú daň a DPH. Ani zo Smernice (odsek 14) nie je úplne zrejmé, akým relevantným spôsobom je možné určiť cenu.
- Minerálny olej sa vo väčšine prípadov stáva majetkom štátu z dôvodu, že daňový subjekt v súlade so zákonom o spotrebnej dani z minerálneho oleja nepreukázal správcovi dane pôvod a spôsob nadobudnutia minerálneho oleja v súlade s týmto zákonom; to znamená, že väčšinou nie je možné pri určovaní reálnej hodnoty tovaru vychádzať z dokladov predložených daňovým subjektom, nakoľko tie nie sú relevantným dokladom a to napr. z dôvodu, že na dokladoch je uvedený iný druh minerálneho oleja ako bol reálne zabezpečený a následne prepadol v prospech štátu. Odhad ceny v daných prípadoch je podľa nášho názoru neprípustný nakoľko môže dôjsť k nesprávne určenej hodnote tovaru čo môže mať za následok nesprávnu klasifikáciu tovaru za vymedzený resp. nevymedzený majetok štátu a teda i následnú nesprávnu aplikáciu postupov nakladania s neupotrebitelným hnuťelným majetkom.
- Druhým problémom je i určenie dňa výroby minerálneho oleja. Vzhľadom na povahu jednotlivých prípadov, kde správca dane skonštatoval prepadnutie minerálneho oleja z dôvodu, že daňový subjekt nevedel v súlade so zákonom preukázať pôvod a spôsob nadobudnutia minerálneho oleja, nie je možné určiť deň výroby minerálneho oleja. Jediný relevantný údaj, ktorý vieme preukázať je deň zabezpečenia minerálneho oleja a následne deň, ku ktorému sa predmetný minerálny olej stáva vlastníctvom štátu.
- Z uvedeného vyplýva, že je minerálny olej je veľmi špecifickým majetkom štátu pri ktorom je len komplikované rozhodnúť na základe zákona, Smernice a stanoviska či je alebo nie je vymedzeným hnuťelným majetkom štátu.
- V určitých prípadoch vie správca dane jednoznačne určiť, že majetok štátu - minerálny olej nie je vymedzeným hnuťelným majetkom štátu a to hlavne z dôvodu množstva prebytočného majetku štátu (napr. 1.000 litrov vykurovacieho oleja).
- Podľa Smernice je CÚ povinný písomne ponúknuť prebytočný majetok rozpočtovým organizáciám alebo štátnym príspevkovým organizáciám v regióne (územnom obvode colného úradu). Ak o ponúknutý majetok štátu neprejaví záujem žiadna štátna rozpočtová organizácia alebo štátna príspevková organizácia, colný úrad vykoná **osobitné ponukové konanie** (na osobitné ponukové konanie písomne upozorní spracúvateľov a predajcov minerálnych olejov).

- Prebytočný hnuťelný majetok štátu, ktorý sa nepovažuje za vymedzený hnuťelný majetok **nie je správca povinný ponúknuť** v osobitnom ponukovom konaní alebo v elektronickej aukcii; **pri ich prevode je povinný postupovať transparentne, hospodárne a efektívne.**
- Z uvedeného vyplýva, že v zmysle Smernice je colný úrad vykonať osobitné ponukové konanie **VŽDY**. Podľa § 8a zákona o správe majetku štátu osobitné ponukové konanie je komplikovaným procesom, pri ktorom CÚ musí okrem iného opätovne určiť **primeranú cenu ponúkanej veci**, pričom na účely zákona sa za primeranú cenu považuje všeobecná hodnota majetku stanovená podľa osobitného predpisu. V prípade, že je CÚ povinný postupovať cez osobitné ponukové konanie (stanovenie primeranej ceny znalcom) stane sa osobitné ponukové konanie pri určitých množstvách minerálneho oleja nevhodné a neefektívne. V zmysle ustanovenia §8f ods. 7 zákona o správe majetku štátu, prebytočný hnuťelný majetok štátu, ktorý sa nepovažuje za vymedzený hnuťelný majetok **nie je správca povinný ponúknuť** v osobitnom ponukovom konaní alebo v elektronickej aukcii; pri ich prevode je povinný postupovať transparentne, hospodárne a efektívne.
- Na základe vyššie uvedeného navrhujeme doplniť interný riadiaci akt (Smernicu) takým spôsobom, aby z neho bolo **jednoznačne zrejmé** či colný úrad vždy musí vykonať osobitné ponukové konanie, ak áno, od akej hodnoty tovaru, kto uvedenú hodnotu určí a spôsob obstarania služieb znalca, v prípade, že bude použitý režim osobitného ponukového konania.
- Vzhľadom na zvyčajne neznámy pôvod minerálneho oleja, jeho kvalitu, dĺžku skladovania najefektívnejším, najlacnejším spôsobom by bolo vykonávať prevod vlastníctva nevymedzeného minerálneho oleja za jasne stanovených transparentných podmienok bez osobitného ponukového konania čo zákon o správe majetku štátu umožňuje, a to na subjekty, ktoré sú schopné predmetný minerálny olej použiť alebo zhodnotiť vo výrobnom procese.

Komplexný prehľad o časovom horizonte plynúcom od právoplatného rozhodnutia o prepadaní minerálneho oleja až po samotný úkon likvidácie znázorňuje tabuľka.

Tabuľka č. 34

Subjekt	Množstvo MO	MJ	Prvotný úkon	Právoplatné R o prepadaní MO	Žiadosť o likvidáciu na príslušný útvar	Počet dní od právoplatného R až po žiadosť o likvidáciu	Likvidácia MO	Počet dní od právoplatnosti R až po likvidáciu
DAHOMAN GROUP Tepl	37.700lit		14.11.2018	27.9.2019	nebola	461	nebola	461*
Vladimír Taraba, Strečno	1.000lit		28.6.2016	10.2.2017	nebola	1.420	nebola	1.420*
TOROINVEST, ČR	26.925lit		9.1.2019	3.2.2020	nebola	322	nebola	322*
Miroslav Garbiar Habov.	3.800Lit		24.7.2017	12.7.2017	nebola	1.268	nebola	1.268*
Miroslav Garbiar Habov.	3.800lit		7.4.2019	4.9.2020	nebola	92	nebola	92*
KARDOS ALFRÉD, DS	31.438,85lit		14.6.2017	6.8.2018	3.11.2020	878	nebola	878*
Dandy Group, Žilina	18.500lit		27.1.2015	12.12.2017	16.1.2018	35	nebola	1.115*

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Pozn.: * stav k 31.12.2020 - tovar nie je zlikvidovaný

Ako možno vidieť, vo viacerých prípadoch bol **prepadaný minerálny olej uskladnený** v priestoroch centrálneho skladu Trstená **takmer tri roky**. Ku dňu 31.12.2020 prepadaný minerálny olej v množstve **123.163,85 litrov** nebol zlikvidovaný.

Množstvo minerálneho oleja CÚ Žilina, CÚ Prešov a KÚ FS uskladneného v Centrálnom sklade Trstená dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 35

Útvar FR SR	Množstvo uskladneného minerálneho oleja v litroch	Množstvo uskladneného minerálneho oleja v %
CÚ Žilina	275.329,82	69,18
CÚ Prešov	35.685,00	8,97
KÚ FS	86.966,00	21,85

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Stanovenie využitelnosti Centrálného skladu CÚ ZA pri uskladňovaní minerálneho oleja dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 36

Roky	Kapacita skladu minerálneho oleja v litroch	Množstvo uskladneného minerálneho oleja v litroch	Využitelnosť skladu v %	Prepočítané náklady pri 100% nej využitelnosti skladu v € na 1.000 litrov/rok
2017	508.600,00	0,00	0,00	24,66
2018	508.600,00	33. 941,82	65,86	22,28
2019	508.600,00	397.980,82	78,25	24,66

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Využitelnosť centrálného skladu bola vyčíslená porovnaním maximálnej kapacity centrálného skladu CÚ ZA určenej na uskladnenie minerálneho oleja a skutočne uskladnením množstvom minerálneho oleja.

Priemerná výška nákladov prevádzkových nákladov centrálného skladu v Trstenej činila 23,87 € na 1.000 litrov/rok.

Vybudovaním Centrálného skladu Trstená **získal** CÚ ZA **dostatočnú skladovaciu kapacitu na uskladnenia minerálneho oleja** nielen pre vlastné využitie, ale aj pre využitie ostatných CÚ a KÚ FS, o čom svedčí aj uskladnenie minerálneho oleja inými útvarmi finančnej správy. Z týchto dôvodov CÚ ZA **nevyužil** možnosť uskladnenia minerálneho oleja **outsourcingom**.

Do nákladov na uskladnenie minerálneho oleja vo vlastných skladovacích zariadeniach CÚ ZA **nie sú premietnuté náklady na zriadenie** centrálného skladu CÚ ZA, **ani náklady na personálne zabezpečenie skladu**. Tým, že skladovacie zariadenie je vo vlastníctve štátu, vzhľadom k jeho amortizácii, rovnako bude musieť FR SR znášať **náklady na jeho renováciu**.

Likvidácia minerálneho oleja nebola počas kontrolovaného obdobia realizovaná.

Na základe vyššie uvedených skutočností kontrolná skupina NKÚ SR **konštatuje neflexibilné konanie** CÚ ZA **vo veci likvidácie** minerálneho oleja. Keby stanice colného úradu **včas zaslali žiadosť o likvidáciu** minerálneho oleja na príslušný organizačný útvar **a ak by tento útvar následne konal, nemusel byť minerálny olej príliš dlho uskladnený** v skladových priestoroch colného úradu. Uvedeným konaním sa neefektívne využívala skladovacia kapacita centrálného skladu Trstená.

Napriek tomu, že **sú dodržané zákonné lehoty** na vydávanie príslušných rozhodnutí, **je možné zefektívniť** rozhodovací proces. Jedná sa predovšetkým o včasné zasielanie žiadosti o likvidáciu tovaru na príslušný organizačný útvar ako aj kontinuálne úkony Oddelenia organizačného, aby proces likvidácie nebol zdĺhavý.

Skladovacia kapacita Centrálného skladu v Trstenej **nie je efektívne využívaná** z dôvodu príliš dlhého časového úseku medzi právoplatným prepadnutím tovaru a skutočnou likvidáciou. V praxi to spôsobuje ďalšie problémy pri uskladňovaní zabezpečeného minerálneho oleja a finančná správa musí zbytočne vynakladať finančné prostriedky na uskladnenie minerálneho oleja outsourcingom.

Tým, že absentujú vnútorné postupy týkajúce sa likvidácie a nie sú definované termíny na likvidáciu, **nie je možné efektívne** využívať skladovaciu kapacitu Centrálného skladu v Trstenej. Ak sa fyzicky zlikviduje prepadnutý minerálny olej a správne sa nastavia vnútorné procesy týkajúce sa likvidácie vrátane nastavenia lehôt v rámci likvidácie, uvedená skladovacia kapacita bude postačovať na súčasné potreby finančnej správy. **Zefektívnením procesov** v oblasti likvidácie minerálneho oleja **nie je potreba** výstavby ďalších skladov. Naopak, v podmienkach finančnej správy **absentuje „rámcová zmluva na likvidáciu tovaru“**, ktorá by zabezpečila kontinuálnu likvidáciu minerálneho oleja. Preto je potrebné, aby FS zvažila túto možnosť, čím by sa prispelo k efektívnemu využívaniu skladovacej kapacity centrálného skladu.

Porovnaním prevádzkových nákladov a výšky finančných prostriedkov vynaložených na outsourcing resp.

na modernizáciu už existujúcich centrálnych skladov colných úradov by bola ne hospodárna výstavba ďalších centrálnych skladov v podmienkach FS z dôvodu ich využiteľnosti ako aj návratnosti vo finančnom aspekte.

1.1. Kriminálny úrad finančnej správy

Kriminálny úrad finančnej správy je zaradený do II. skupiny výberu vzorky útvarov, ktoré uskladňovali minerálny olej nielen v priestoroch colných úradov, ale aj u externých spoločnosti.

KÚ FS v kontrolovanom období rokov 2017 až 2019 v rámci svojej zákonnej právomoci celkovo **uskladnil 313.175,32 litrov minerálneho oleja**, z toho v priestoroch iných colných úradov (CÚ MI a CÚ ZA) 87.966 litrov minerálneho oleja a outsourcingom 225.209,32 litrom minerálneho oleja. V externej spoločnosti Slovnaft, a. s. Bratislava uskladnil 224.649,32 litrov minerálneho oleja a u spoločnosti EKOL Prešov 560 litrov minerálneho oleja. Obe uskladnenia boli realizované na základe zmluvného vzťahu.

Množstvá minerálneho oleja KÚ FS uskladneného v skladoch iných CÚ a outsourcingom dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 37

Miesto uskladnenia	Množstvo uskladneného minerálneho oleja v litroch	Podiel na uskladnení v %
centrálny sklad CÚ Žilina - Trstená	86.966,00	27,77
centrálny sklad CÚ Michalovce	1.000,00	0,32
SLOVNAFT a.s. terminál *	69.088,00	22,06
SLOVNAFT a.s. železničné cisterny *	155.561,32	49,67
EKOL s.r.o., Prešov *	560,00	0,18

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Pozn.: * - uskladnené za úhradu outsourcingom

Náklady na uskladnenie minerálneho oleja KÚ FS v skladoch iných CÚ dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 38

Miesto uskladnenia	Rok uskladnenia	Kapacita skladu minerálneho oleja v litroch	Množstvo uskladneného minerálneho oleja v litroch	Prepočítané náklady pri 100% nej využiteľnosti skladu v € na 1.000 litrov/rok
Sklad CÚ Žilina*	2017	508.600,00	54.652,00	22,28
Sklad CÚ Žilina*	2018	508.600,00	32.314,00	24,66
Sklad CÚ Michalovce*	2019	20.000,00	1.000,00	84,43

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Pozn.: * náklady na uskladnenie minerálneho oleja KÚ FS v skladoch CÚ ZA a CÚ MI sú vyčíslené v rámci hodnotenia CÚ ZA a CÚ MI.

Náklady na uskladnenie minerálneho oleja KÚ FS outsourcingom dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 39

Miesto uskladnenia	Názov akcie	Množstvo uskladneného minerálneho oleja v litroch	Prepočítané náklady v € na 1.000 litrov/rok
SLOVNAFT a.s. terminály	xxxxx	15.000,00	39,93
	Nové Mesto n Váhom	4.088,00	40,48
	Stará Vajnorská 39	20.000,00	38,56
	Vinohradnícka 3, BA	30.000,00	39,93
SLOVNAFT a.s. železničné cisterny	LIG OIL	123.025,00	432,87
	Malinovce, Pataš	14.791,32	600,06
	Senica	17.745,00	250,09
EKOL s.r.o., Prešov	Pavel Pagurko	560,00	1.032,48

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Na základe uvedených skutočností kontrolná skupina NKÚ SR porovnala prevádzkové náklady súvisiace s uskladnením minerálneho oleja v priestoroch iných colných úradov s vynaloženými finančnými prostriedkami z rozpočtu FR SR určenými na skladovanie minerálneho oleja prostredníctvom outsourcingu.

Priemerná výška nákladov týkajúca sa uskladnenia minerálneho oleja prostredníctvom outsourcingu za kontrolované obdobie činila 309,30 € na 1.000 litrov/rok a priemerná výška prevádzkových nákladov centrálného skladu iných CÚ činila 43,79 € na 1.000 litrov/rok.

Z uvedeného porovnania jednoznačne vyplýva **výhodnosť** uskladnenia minerálneho oleja **v skladovacích priestoroch iných CÚ** oproti uskladňovaniu minerálneho oleja outsourcingom za predpokladu, že centrálny sklad bude mať dostatočnú skladovaciu kapacitu. Zároveň je potrebné upriamiť pozornosť na možnosť uskladnenia minerálneho oleja v priestoroch Centrálného skladu v Trstenej.

Do nákladov na uskladnenie minerálneho oleja iných colných úradov **nie sú premietnuté náklady na zriadenie** centrálnych skladov iných CÚ, **ani náklady na personálne zabezpečenie skladu**. Tým, že skladovacie zariadenie je vo vlastníctve štátu, vzhľadom k jeho amortizácii, rovnako bude musieť FR SR znášať **náklady na jeho renováciu**.

Kontrolná skupina NKÚ SR uvádza, že počas výkonu kontroly bolo **náročnejšie od KÚ FS získať relevantné údaje** týkajúce sa jednotlivých prípadov, v ktorých bol zaistený minerálny olej. Údaje bolo nutné viackrát verifikovať a v konečnom dôsledku bolo potrebné vykonať aj krížovú kontrolu so skladovou evidenciou Centrálného skladu v Trstenej, nakoľko vznikol nesúlad v množstve minerálneho oleja uskladneného v Trstenej a množstvom minerálneho oleja poskytnutého od KÚ FS.

Obdobná situácia nastala aj pri uskladnení minerálneho oleja outsourcingom v spoločnosti Slovnaft, a. s. Bratislava, nakoľko KÚ FS **nemal vedomosť** o tom, **ktoré prípady sa ich týkajú**, a ktoré sú iných CÚ. Tiež bolo potrebné vykonať krížovú kontrolu s prvotnou evidenciou CÚ BA, ktorý v danej spoločnosti uskladňoval minerálny olej outsourcingom.

1.2. Sumár za finančnú správu SR

Finančná správa Slovenskej republiky **uskladňovala** v kontrolovanom období rokov 2017 až 2019 **v celkovom množstve 1.16. 061,98 litrov minerálneho oleja**, z toho v centrálnych skladoch colných úradov bolo uskladnených **409.518,32 litrov** a prostredníctvom outsourcingu bolo uskladnených **757.543,66 litrov**.

Množstvo uskladneného minerálneho oleja v skladoch CÚ, outsourcingom a u daňových subjektov v zmysle daňových zákonov podrobnejšie dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 40

Organizačná zložka FR SR	Množstvo uskladneného MO v skladoch CÚ v litroch	Množstvo uskladneného MO outsourcingom v litroch	Množstvo uskladneného MO v zmysle Daňového poriadku (outsourcingom) v litroch	Úhrnné množstvo uskladneného MO v litroch
CÚ Bratislava	4.290,00	45.115,84	0,00	49.405,84
CÚ xxxxx	5.680,00	30.304,00	0,00	35.984,00
CÚ Prešov	527,50	12.560,50	24.354,00	37.442,00
CÚ Michalovce	1.040,00	0,00	420.000,00	421.040,00
CÚ Žilina	397.980,82	0,00	0,00	397.980,82
KÚ FS	0,00	225.209,32	0,00	225.209,32
FR SR	409.518,32	313.189,66	444.354,00	1.167.061,98

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že **viac než 35 %** z celkového uskladneného množstva minerálneho oleja bolo v kontrolovanom období uskladnených vo vlastných priestoroch FS, avšak **zvyšných 65 %** z celkového množstva minerálneho oleja uskladnila prostredníctvom outsourcingu.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

V rámci FS boli uzatvorené 3 zmluvy o uskladnení minerálneho oleja, a to z nasledovnými externými spoločnosťami:

- Slovnaft, a. s. Bratislava;
- JOPI TRADE, s.r.o. Vlčany;
- EKOL, s.r.o. Prešov.

Množstvo uskladneného minerálneho oleja outsourcingom a úhrady za jeho uskladnenie dokumentuje nižšie uvedená tabuľka.

Tabuľka č. 41

Externá spoločnosť	Uskladnené množstvo v litroch	Cena za uskladnenie v €
SLOVNAFT a.s., Bratislava	274.786,66	253.095,97
JOPI TRADE, s.r.o., Vlčany	30.304,00	8.640,00
EKOL s.r.o., Prešov	8.099,00	2.75,89
SWS s.r.o., Vojany *	420.000,00	0,00*
SERGIO s.r.o. Veľký Šariš *	24.354,00	0,00*

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Pozn.: * minerálny olej uskladnený bezodplatne na základe Daňového poriadku bez zmluvného vzťahu

Z vyššie uvedenej tabuľky vyplýva, že FS v kontrolovanom období vynaložila za uskladnenie **757.543,66 litrov minerálneho oleja** prostredníctvom outsourcingu finančné prostriedky **vo výške takmer 265 tisíc €**.

Využitelnosť centrálnych skladov CÚ pri uskladňovaní minerálneho oleja dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 42

Colný úrad	Roky uskladnenia	Kapacita skladu MO v litroch	Množstvo uskladneného MO v litroch	Využitelnosť skladu MO v %	Prepočítané náklady pri 100% využitelnosti skladu v € na 1.000 litrov/rok
CÚ Bratislava	Rok 2017	5.000	4.140,00	82,80	3,86
	Rok 2018	5.000	4.140,00	82,80	3,82
	Rok 2019	5.000	150,00	3,00	3,45
CÚ xxxxx	Rok 2017	7.000	5.680,00	81,14	5,15
	Rok 2018	25.000	5.680,00	22,72	1,57
	Rok 2019	25.000	5.680,00	22,72	1,57
CÚ Prešov	Rok 2017	1.000	463,50	46,35	114,10
	Rok 2018	1.000	64,00	6,40	109,64
	Rok 2019	1.000	0,00	0,00	113,18
CÚ Michalovce	Rok 2017	20.000	40,00	0,20	81,30
	Rok 2018	20.000	40,00	0,20	82,38
	Rok 2019	20.000	1.000,00	5,00	84,43
CÚ Žilina	Rok 2017	508.600	0,00	0,00	24,66
	Rok 2018	508.600	334.941,82	65,86	22,28
	Rok 2019	508.600	397.980,82	78,25	24,66

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Využitelnosť centrálnych skladov CÚ bola vyčíslená porovnaním maximálnej kapacity centrálnych skladov CÚ určenej na uskladnenie minerálneho oleja a skutočne uskladnením množstvom minerálneho oleja.

Množstvo uskladneného minerálneho oleja outsourcingom a výšku úhrad za jeho uskladnenie dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 43

Útvar	Uskladňovateľ	Uskladnené množstvo	Cena za uskladnenie	Cena v € za uskladnenie
FR SR		v litroch	v €	1.000 litrov/rok
CÚ Bratislava	SLOVNAFT a.s.	45.115,84	49.158,57	932,25
CÚ xxxxx	JOPI TRADE, s.r.o., Vlčany	30.304,00	8.640,00	95,04

CÚ Prešov	EKOL s.r.o., Prešov	7.539,00	2.215,33	519,26
	SLOVNAFT a.s., term. Kapušany	5.021,50	163,80	39,84
	SERGIO s.r.o. Veľký Šariš	24.354,00	0,00*	0,00
CÚ Michalovce	SWS, s.o.o Vojany	420.000,00	0,00*	0,00
CÚ Žilina	bez outsourcingu	0,00	0,00	0,00
KÚ FS	SLOVNAFT a.s. terminály BA	69.088,00	1.673,90	39,71
	SLOVNAFT a.s. žel. cisterny	155.561,32	199.701,90	427,92
	EKOL s.r.o., Prešov	560,00	660,56	1.032,48
FR SR	X	757.583,66	265.214,06	X

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Pozn.: * minerálny olej uskladnený bezodplatne na základe Daňového poriadku bez zmluvného vzťahu

Na základe uvedených skutočností kontrolná skupina NKÚ SR porovnala prevádzkové náklady súvisiace s uskladnením minerálneho oleja v priestoroch centrálnych skladov CÚ s vynaloženými finančnými prostriedkami z rozpočtu FR SR určenými na skladovanie minerálneho oleja prostredníctvom outsourcingu.

Priemerná výška nákladov týkajúca sa uskladnenia minerálneho oleja prostredníctvom outsourcingu za kontrolované obdobie činila 441 € na 1.000 litrov/rok a priemerná výška prevádzkových nákladov centrálnych skladov CÚ činila 45 € na 1.000 litrov/rok.

Pri uskladnení minerálneho oleja outsourcingom v termináloch spoločnosti SLOVNAFT a. s. Bratislava, sa náklady na jeho uskladnenie pri jednotlivých množstvách pohybovali **v intervale od 38,56 € do 40,78 € /1.000 litrov/rok**. Naopak, pri uskladnení minerálneho oleja v železničných cisternách sa náklady pohybovali **v intervale od 427,92 € do 932,25 € /1.000 litrov/rok**.

Pri uskladnení minerálneho oleja v spoločnosti EKOL s.r.o. Prešov sa náklady na uskladnenie minerálneho oleja pohybovali **v intervale od 519,26 € do 1 032,48 € /1.000 litrov/rok**.

Z uvedeného porovnania jednoznačne vyplýva **výhodnosť** uskladnenia minerálneho oleja **vo vlastných skladovacích priestoroch** oproti uskladňovaniu minerálneho oleja outsourcingom za predpokladu, že centrálné sklady budú mať dostatočnú skladovaciu kapacitu. Zároveň je potrebné upriamiť pozornosť na možnosť uskladnenia minerálneho oleja v priestoroch Centrálného skladu v Trstenej.

Kapacita centrálného skladu minerálneho oleja Trstená v množstve 508.000 litrov ku koncu kontrolovaného obdobia **činila 78,25 %** z maximálnej skladovacej kapacity, pričom jeho naplnenosť pre zdĺhavosť vnútorných procesov likvidácie prepadnutého minerálneho oleja aj naďalej rástla. Počas kontrolovaného obdobia nebola vykonaná žiadna likvidácia prepadnutého minerálneho oleja.

Centrálné sklady ostatných CÚ majú priemernú skladovaciu kapacitu od 1.000 do 25.000 litrov minerálneho oleja. Pri požiadavke uskladniť minerálny olej väčšieho množstva pristupovali CÚ a KÚ FS k outsourcingu, ktorý navyše finančne zaťažoval rozpočet FR SR. Tieto sklady v blízkej budúcnosti bude potrebovať finančné prostriedky na renováciu pre zabezpečenie BOZP a PO. Z týchto dôvodov **je potrebné vypracovať analýzu ekonomickej výhodnosti**, ktorá by jednoznačne určila či je pre FS výhodnejšia modernizácia už existujúcich centrálnych skladov CÚ alebo uskladnenie prostredníctvom outsourcingu. Bez tejto analýzy FR SR **nevie objektívne posúdiť**, ktorá možnosť by bola najhospodárnejšia v podmienkach FS.

FS v rokoch 2017 - 2019 uskladňovala minerálny olej v celkovom množstve 1.167.061,98 litrov. Avšak z uskladneného množstva minerálneho oleja bolo zlikvidovaných len 39.130,51 litrov, čo nepredstavuje ani 4 % z celkového množstva.

Množstvo zlikvidovaného minerálneho oleja CÚ BA, CÚ NR, CÚ PO a CÚ MI v externých spoločnostiach dokumentuje nižšie uvedená tabuľka.

Útvar FR SR	Množstvo v litroch	Cena za likvidáciu v €
CÚ Bratislava	26.367,00	895,32
CÚ xxxxx	5.680,00	0,00
CÚ Prešov	7.043,51	0,00*
CÚ Michalovce	40,00	17,00

Zdroj: vlastné spracovanie NKÚ SR z údajov poskytnutých FR SR

Pozn.: * bezodplatný prevod správy huteľného majetku štátu na HaZZ SR.

FS počas kontrolovaného obdobia vykonala likvidáciu prepadnutého minerálneho oleja v úhrnnom množstve **39.130, 51 litrov** v celkovej **sume 912,32 €**.

Z uvedeného celkového množstva 39.130,51 litrov minerálneho oleja spoločnosť SLOVNAFT a. s. Bratislava zlikvidovala 26.360 litrov minerálneho oleja za celkovú **sumu 895,32 €** (v prepočte na 1.000,00 litrov minerálneho oleja suma likvidácie činila 33,96 €). Z celkového zlikvidovaného množstva minerálneho oleja predstavuje toto množstvo v percentuálnom vyjadrení 67,38 %.

Ďalej kontrolovaný subjekt realizoval likvidáciu aj prostredníctvom spoločnosti FECUPRAL s.r.o., Jilemnického 2, Prešov, a to v množstve 40 litrov minerálneho oleja za celkovú **sumu 17,- €**. Uvedené zlikvidované množstvo predstavuje 0,10 % z celkového množstva.

Likvidácia sa zabezpečila aj spoločnosťou KONZEKO, s.r.o., Areál NPZ 510, 053 21 Markušovce, a to **bezodplatne** bolo zlikvidovaných 5.680 litrov minerálneho oleja, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 14,52 % z celkového zlikvidovaného množstva.

Tiež bolo 7.043,51 litrov minerálneho oleja bezodplatne prevedených do správy huteľného majetku štátu na HaZZ SR, čo predstavuje 18 % z celkového zlikvidovaného množstva.

Kontrolné zistenia a záver k bodu č. 3

Kontrolné zistenie 1:

Neflexibilné konanie CÚ vo veci likvidácie minerálneho oleja.

Kontrolné zistenie 2:

Príliš dlhý časový úsek medzi prepadnutím a skutočnou likvidáciou minerálneho oleja vo všetkých CÚ.

Kontrolné zistenie 3:

Pred likvidáciou nebol prepadnutý minerálny olej vyhlásený za prebytočný majetok štátu, nerealizovalo sa ponukové konanie a následne nebol minerálny olej vyhlásený za neupotrebitelný majetok štátu, čím prišlo k porušeniu zákona o správe majetku štátu. (CÚ BA, CÚ MI)

Kontrolné zistenie 4:

Neefektívne využívanie skladovacej kapacity všetkých CÚ, najmä však centrálneho skladu v Trstenej .

Kontrolné zistenie 5:

Nezverejnenie faktúry na webovom sídle FR SR čím bol porušený zákon o slobode informácií. (SE FR SR)

Kontrolné zistenie 6:

FR SR uskladňovalo viac než rok minerálny olej v spoločnosti SLOVNAFT, a. s. Bratislava bez zmluvného vzťahu. (SE FR SR)

Kontrolné zistenie 7:

Nedostatočne nastavené vnútorné procesy v oblasti skladovania a likvidácie minerálneho oleja, nie sú definované termíny na likvidáciu, absentujúca metodická činnosť čo má za následok nejednotný postup CÚ (SE FR SR)

Záver k bodu 3:

V rámci kontroly bolo zistené okrem porušenia národnej legislatívy v oblasti správy majetku štátu, zverejňovania faktúr ako aj príslušného interného riadiaceho aktu vydaného FR SR, tiež neflexibilné konanie CÚ vo veci likvidácie minerálneho oleja.

Zo zistených nedostatkov v rámci kontroly nastala **nevyhnutná potreba komplexného riešenia likvidácie** minerálneho oleja z dôvodu neefektívneho využívania skladovacej kapacity centrálnych skladov.

V oblasti metodiky týkajúcej sa skladovania a likvidácie minerálneho oleja vrátane správy majetku štátu je potrebné zjednotiť postupy v danej oblasti. Tiež je potrebné revidovať resp. vypracovať nový interný riadiaci akt v danej oblasti, nakoľko existujúca smernica FR SR je už dávno neaktuálna (vydaná v roku 2013) a neodzrkadľuje reálne procesy a potreby, ktoré sú realizované colnými úradmi. V niektorých prípadoch je aj ťažko realizovateľná.

V neposlednom rade bola v rámci kontroly preverená aj oblasť rozhodovacieho procesu zabezpečeného, zaistené a prepadnutého minerálneho oleja. Napriek tomu, že **sú dodržané zákonné lehoty** na vydávanie príslušných rozhodnutí, **je možné zefektívniť** rozhodovací proces. Jedná sa predovšetkým o včasné zasielanie žiadosti o likvidáciu tovaru na príslušný organizačný útvar ako aj kontinuálne úkony Oddelenia organizačného, aby proces likvidácie nebol zdĺhavý.

V rámci organizačných útvaroch FS zaoberajúcich sa rozhodovacou agendou v oblasti zabezpečenia, zaistenia a prepadnutia minerálneho oleja, najvypuklejšia zmena nastala v roku polovici roka 2017, kedy boli colných úradoch zrušené organizačné útvary „Oddelenie hospodárske“ a agenda týkajúca sa skladovania, správy majetku štátu a likvidácie bola presunutá na „Oddelenie organizačné“. Napriek tomu, že na každom CÚ má SE FR SR zodpovedných zamestnancov za správu hnuťelného a nehnuteľného majetku FS, táto časť agendy im nebola presunutá. Preto **je potrebné** z dôvodu ucelenosti spravovania majetku štátu ako aj skutočnosti, že CÚ nemá ekonomickú ani právnu subjektivitu, **zvážiť presunutie agendy** skladovania, správy zabezpečeného a prepadnutého majetku štátu **na SE FR SR**. Samozrejme v tejto súvislosti je potrebné, aby kontrolovaný subjekt inicioval zmenu zákona o spotrebnej dani z minerálneho oleja, kde by správu zabezpečeného a prepadnutého minerálneho oleja nevykonával CÚ, ale FR SR.

V roku 2018 bol skolaudovaný moderný centrálny sklad Colného úradu Žilina, nachádzajúci sa v lokalite Trstená. Skladovacia kapacita Centrálného skladu v Trstenej **nie je efektívne využívaná** z dôvodu príliš dlhého časového úseku medzi právoplatným prepadnutím tovaru a skutočnou likvidáciou. V praxi to spôsobuje ďalšie problémy pri uskladňovaní zabezpečeného minerálneho oleja a finančná správa musí zbytočne vynakladať finančné prostriedky na uskladnenie minerálneho oleja outsourcingom.

Tým, že absentujú vnútorné postupy týkajúce sa likvidácie a nie sú definované termíny na likvidáciu, **nie je možné efektívne** využívať skladovaciu kapacitu Centrálného skladu v Trstenej. Ak sa fyzicky zlikviduje prepadnutý minerálny olej a správne sa nastavia vnútorné procesy týkajúce sa likvidácie vrátane nastavenia lehôt v rámci likvidácie, uvedená skladovacia kapacita bude postačovať na súčasné potreby FS. **Zefektívnením procesov** v oblasti likvidácie minerálneho oleja **nie je potreba výstavby ďalších skladov**. Naopak, v podmienkach FS **absentuje „rámcová zmluva na likvidáciu tovaru“**, ktorá by zabezpečila kontinuálnu likvidáciu minerálneho oleja. Preto je potrebné, aby FS zvážila túto možnosť, čím by sa prispelo k efektívnemu využívaniu skladovacej kapacity centrálného skladu.

Porovnaním prevádzkových nákladov a výšky finančných prostriedkov vynaložených na outsourcing resp. na modernizáciu už existujúcich centrálnych skladov CÚ by bola neehospodárna výstavba ďalších centrálnych skladov v podmienkach FS z dôvodu ich využiteľnosti ako aj návratnosti vo finančnom aspekte.

Odporúčania:

Kontrolná skupina NKÚ SR na základe vykonanej kontroly **odporúča** FR SR:

- **zrealizovať** likvidáciu prepadnutého minerálneho oleja v rámci FS;
- **zvážiť** možnosť uzatvorenia rámcovej zmluvy na likvidáciu minerálneho oleja v podmienkach FS;
- **zefektívniť** procesy v oblasti skladovania a likvidácie minerálneho oleja s dôrazom na skrátenie doby skladovania prepadnutého minerálneho oleja v podmienkach FS ako aj outsourcingu;
- **usmerniť a zjednotiť** postup CÚ pri nakladaní s majetkom štátu;
- **preškoliť** dotknuté organizačné útvary v oblasti správy majetku štátu vrátane zverejňovania faktúr;
- **zabezpečiť** efektívne využívanie skladovacej kapacity centrálnych skladov CÚ;
- **zlepšiť** metodickú činnosť v oblasti skladovania, likvidácie a správy majetku štátu;
- **vypracovať** novú smernicu v oblasti uskladnenia a likvidácie;
- **zjednotiť** spôsob číslovania zmlúv na SE FR SR;
- **zvážiť** presun agendy skladovania a likvidácie minerálneho oleja z CÚ na SE FR SR;
- **zvážiť** vypracovanie analýzy ekonomickej výhodnosti z dôvodu zistenia najhospodárnejšieho spôsobu skladovania minerálneho oleja z pohľadu finančnej náročnosti buď v prostredníctvom outsourcingu alebo modernizáciou už existujúcich centrálnych skladov CÚ;
- **zamerať** vnútorný kontrolný systém na oblasť správy majetku štátu.

Za kontrolnú skupinu dňa 26.05.2021

Ing. Alena Naštická, MBA
vedúci kontrolnej skupiny

Ing. Jozef Holúbek
člen kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa

Ing. Jirí Žežulka
prezident finančnej správy